

Consorci d'**ACCIÓ SOCIAL** de la Garrotxa

Memòria
Any 2012

Consorci d'Acció Social
de la Garrotxa

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ p. 03
2. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES BÀSIQUES DE LA GARROTXA p. 04
3. EL CONSORCI D'ACCIÓ SOCIAL DE LA GARROTXA p. 10
4. ELEMENTS DE L'ENTORN p. 14
5. L'ATENCIÓ SOCIAL BÀSICA p. 16
6. LA PREVENCIÓ I ATENCIÓ A L'EXCLUSIÓ SOCIAL I A LA POBRESA p. 20
7. L'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA, LA FAMÍLIA I L'ADOLESCÈNCIA p. 25
8. LA PROMOCIÓ DE L'AUTONOMIA I L'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA p. 30
9. EL FOMENT DE LA CONVIVÈNCIA I LA COHESIÓ SOCIAL p. 35
10. IDEES CLAU DEL 2012 p. 43

Edita:

Consorti d'Acció Social de la Garrotxa
Plaça del Palau, 8. - 17800 Olot

Abril de 2013

Segueix-nos a:

www.casg.cat

www.facebook.com/casg.cat

1. INTRODUCCIÓ

Un any més, el Consorci d'Acció Social de la Garrotxa (CASG) presenta la seva memòria d'activitats. La publicació de la memòria és una bona oportunitat per fer una anàlisi acurada de l'activitat de tot un any: objectius, serveis, projectes, activitats, relacions amb altres institucions, etc, són objecte de la interpretació i l'avaluació.

Una anàlisi que, certament, es porta a terme al llarg de tot l'any, amb el seguiment i control dels objectius, però que amb la memòria anual adquireix una perspectiva més completa, menys parcial; una visió de conjunt construïda a partir de la suma de les activitats dels diferents serveis i projectes, la qual cosa permet disposar d'una imatge més precisa de la complexitat de la realitat social del nostre territori.

A més, es tracta d'un bon instrument per donar a conèixer la realitat social de la nostra comarca. La memòria té una funció pedagògica i de sensibilització en la mesura que ajuda a mostrar realitats sovint poc conegudes i a presentar-les en la seva justa dimensió, més enllà d'impressions i percepcions subjectives. Una lectura acurada hauria de permetre identificar les necessitats i les problemàtiques socials de la comarca, la seva evolució al llarg dels darrers anys, els col·lectius o grups socials més vulnerables, entre altres.

Per obvi que sembli, no podem deixar de fer referència a l'excepcionalitat del moment actual. Estem vivint uns anys en què les necessitats socials s'han intensificat, es perllonguen en el temps i apareixen nous perfils d'usuaris que fins el moment ens eren desconeguts. Un context també exigent pels professionals, on continuament es posen a prova les seves capacitats, així com les de l'organització, per tal de respondre a reptes cada vegada més grans.

Tanmateix, més enllà dels resultats, la memòria també permet mostrar millor les característiques de cada organització: quins són els seus valors, el grau de qualitat dels serveis que es presten, la capacitat d'innovar en els mètodes d'intervenció social i en la prestació dels serveis, etc.

Precisament, un dels valors del Consorci és la comunicació. Un valor apreciat pels ciutadans i els professionals que esdevé imprescindible a l'hora de relacionar-nos amb el nostre entorn, ja sigui amb la ciutadania, els usuaris, els professionals o altres institucions. Per aquest motiu, des de ja fa uns anys, s'ha volgut publicar una memòria amb una clara voluntat comunicativa que permeti a qualsevol persona, independentment del seu grau de coneixement en la matèria, obtenir una imatge clara de l'activitat que s'ha desenvolupat. Tal com afirma el Pla Local en Matèria de Serveis Socials, s'ha de promoure l'accessibilitat dels ciutadans als serveis socials, la qual cosa s'aconsegueix, entre altres, amb la publicació i la comunicació dels resultats i les actuacions dels serveis socials.

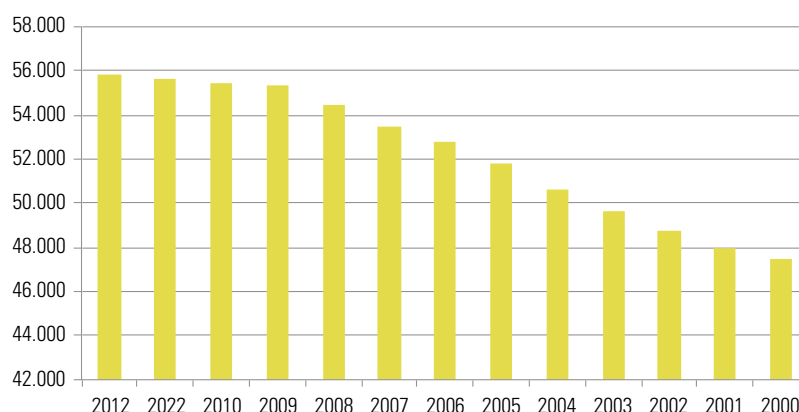
Esperem, doncs, que la memòria ens ajudi a millorar el nostre servei i que informi als ciutadans sobre com s'han invertit recursos públics per atendre millor les necessitats de la població.

2. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES BÀSIQUES DE LA GARROTXA¹

La població de la comarca de la Garrotxa és, segons les dades oficials de gener de 2012, de 55.855 persones, de les quals 27.916 són homes i 27.939 són dones.

Durant aquest any, la població ha crescut en 258 persones, un increment de població modest, però que supera el creixement dels anys 2010 (+100) i 2011 (+158). Tot i això, aquesta xifra queda encara lluny del creixement absolut que es donava entre el 2001 i el 2008, que de mitjana era de 875 persones cada any.

GRÀFIC 1
Evolució de la població.
Garrotxa. 2000-2012

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IdESCAT).

El creixement de la població es deu principalment als factors naturals

A diferència d'anys anteriors, el creixement de la població es deu principalment als factors naturals. Al 2011, la taxa bruta de natalitat² va ser del 10,67 i la taxa bruta de mortalitat del 10,11. Per tant, el creixement natural de la població va ser del 0,56, una xifra molt inferior a la mitjana de Catalunya, que va ser del 2,86. Per altra banda, el creixement migratori de la Garrotxa va ser gairebé inapreciable (-0,04) en comparació a Catalunya (-2,69), la qual cosa ha provocat que, en el seu conjunt, la Garrotxa hagi crescut un 0,53 mentre que Catalunya només ho ha fet 0,17.

Com l'any anterior, la Garrotxa es manté com la vint-i-unena comarca més poblada de Catalunya. Es tracta, a més, d'una comarca amb una densitat de població baixa -76 habitants per quilòmetre quadrat- en comparació a la mitjana de Catalunya, que és de 235 habitants.

Des del punt de vista de la distribució de la població per municipis, Olot exerceix amb força la capitalitat, ja que amb els seus 33.813 habitants representa el 60% de la població. La resta de municipis de la comarca s'agrupen de la següent manera:

- 3 municipis de més de 2.000 habitants
- 3 municipis d'entre 1.500 i 2.000 habitants
- 2 municipis d'entre 1.000 i 1.500 habitants
- 4 municipis d'entre 500 i 1.000 habitants
- 8 municipis amb menys de 500 habitants

Les dades bàsiques més rellevants dels municipis de la Garrotxa:

- Municipis més poblats: Olot, La Vall d'en Bas i Sant Joan les Fonts.
- Municipis més envellits: Les Planes d'Hostoles; Sant Jaume de Llierca i Tortellà
- Municipis més rejuvenits: Maià de Montcal, les Preses i Sant Ferriol.
- Municipis amb més estrangers: Olot, Besalú i Sant Joan les Fonts.

1. Aquest apartat presenta, de manera genèrica, les principals dades sociodemogràfiques de la comarca i, per tant, no pretén fer una diagnosi exhaustiva de la realitat de la Garrotxa.
2. La taxa bruta de natalitat i mortalitat fan referència al nombre de naixements i defuncions durant l'any respecte a la població mitjana d'aquest mateix any. El valor s'expressa per 1.000 habitants

TAULA 1. Població total per municipis. Garrotxa. 2012

Municipi	2012	2011	0-14	15-64	+65	Estrangers
Argelaguer	425	425	12,8%	62%	17,4%	28 (6,6%)
Besalú	2.427	2.360	14,4%	63,9%	21,6%	262 (10,8%)
Beuda	170	161	14,7%	67,6%	17,7%	35 (20,6%)
Castellfollit de la Roca	999	1.048	13,9%	62,7%	23,5%	127 (12,7%)
Maià de Montcal	443	441	17,4%	61,1%	21,5%	56 (12,6%)
Mieres	333	330	13,4%	65,4%	21,2%	22 (6,6%)
Montagut i Oix	978	989	13,7%	66,1%	20,1%	72 (7,4%)
Olot	33.813	33.589	14,9%	66%	19,1%	6.704 (19,8%)
Les Planes d'Hostoles	1.701	1.724	12,3%	59,9%	27,8%	186 (10,9%)
Les Preses	1.752	1.727	17,4%	65,2%	17,4%	74 (4,2%)
Riudaura	438	433	13,9%	65,8%	20,3%	10 (2,3%)
Sales de Llierca	144	136	15,3%	73,6%	11,1%	30 (20,8%)
Sant Aniol de Finestres	351	342	14,5%	66,4%	19,1%	30 (11,9%)
Sant Feliu de Pallerols	1.360	1.363	16,4%	62,6%	21,1%	126 (9,3%)
Sant Ferriol	222	236	17,5%	67,5%	15%	45 (20,3%)
Sant Jaume de Llierca	757	771	10,5%	61,1%	28,4%	64 (8,4%)
Sant Joan les Fonts	2.879	2.831	12,1%	65,5%	22,5%	237 (8,2%)
Santa Pau	1.604	1.600	12,9%	68%	19,1%	66 (4,1%)
Tortellà	793	780	12,6%	60,3%	27,1%	50 (6,3%)
La Vall d'en Bas	2.931	2.833	15,2%	64,3%	20,5%	75 (2,5%)
La Vall de Bianya	1.335	1.320	16,4%	66,8%	16,8%	47 (3,5%)
Garrotxa	55.855	55.439	14,6%	65,4%	20%	10.358 (18,5%)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IdESCAT.

Pel que fa a l'estructura de la població en funció de l'edat, la Garrotxa presenta algunes diferències significatives respecte Catalunya. Mentre que en la franja de 0 a 15 anys la proporció és similar (un 15% de la població), entre la població de 15 a 64 anys hi ha una lleugera diferència (65% a la Garrotxa i 68% a Catalunya). És, però, a les franges d'edat més elevades que la diferència és més important.

TAULA 2. Estructura de la població, per grups d'edat. Garrotxa i Catalunya. 2012

Edat	Garrotxa	Catalunya
De 0 a 14 anys	14,9%	15,6%
De 15 a 64 anys	65,2%	67,4%
De 65 a 84 anys	16,2%	14,5%
De 85 anys i més	3,7%	2,5%

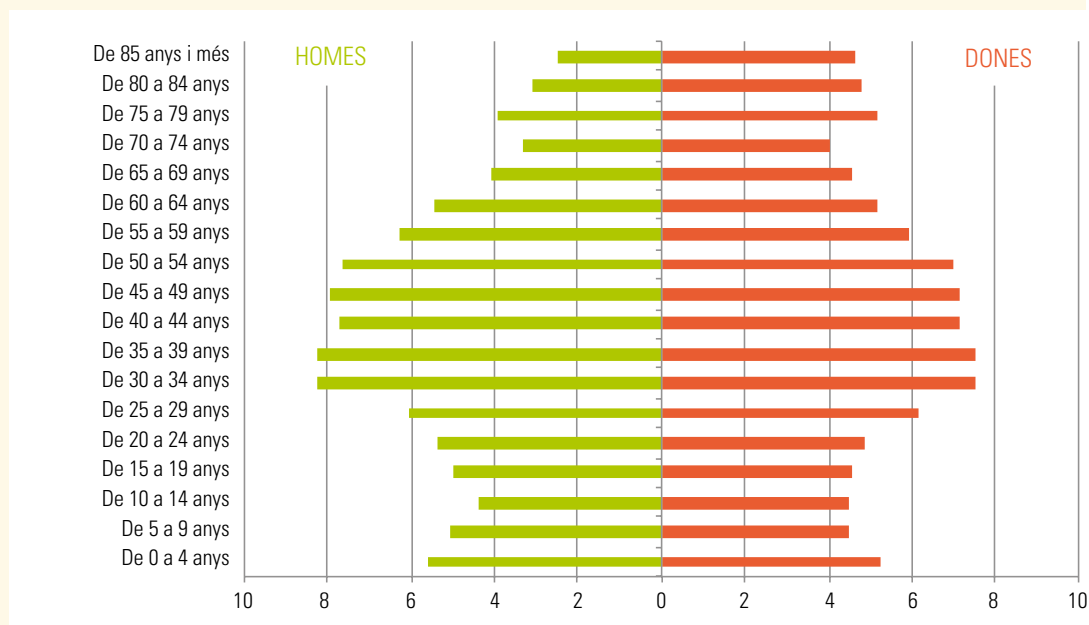
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IdESCAT

La Garrotxa ha estat, tradicionalment, una de les comarques més envellides de Catalunya. Així, al 2012, la població de més de 65 anys representa el 19,9% de la població, mentre que a Catalunya és el 17%. Unes xifres que encara són més rellevants en el cas de les dones –molt més envellides que els homes- i en les franges d'edat més elevades –amb un índex de sobreenvelliment³ més alt que el català.

La Garrotxa ha estat
tradicionalment una
de les comarques més
envellides de Catalunya

3. L'índex de sobreenvelliment relaciona la població de 85 i més anys amb la població de més de 65 anys. És l'indicador de referència per conèixer el pes de la població sobreenvellida de la població.

GRÀFIC 3
Piràmide d'edats
de la població.
Garrotxa. 2012

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

A la Garrotxa, entre les dones, les majors de 65 anys representen el 22,8% del total de dones, mentre que entre els homes, els majors de 65 anys suposen el 16,9% del total.

En relació a l'envelliment de la població, també és interessant veure en quin tipus de llar viuen les persones grans. I una de les dades que més criden l'atenció és l'anàlisi de les llars en les quals només hi viu una persona.

En el cas de les llars d'Olot, la distribució en funció de les edats és prou significativa. I és que un 43% de les llars unipersonals estant formades per persones majors de 65 anys. Al conjunt de la Garrotxa hi ha 2.642 persones majors de 65 anys i 817 majors de 85 anys que viuen soles

TAULA 2. Llars unipersonals per edats. Olot. 2012.

Edat	Total	%
18 a 34	734	18%
35 a 64	1.582	39%
65 a 74	427	11%
75 a 84	758	19%
85 o més	511	13%
Total	4.012	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Ajuntament d'Olot

Per primera vegada en molts anys la població estrangera ha disminuït

Una de les variables demogràfiques que més ha condicionat la realitat de la població de la Garrotxa en els darrers anys és la immigració. A partir del 2010, però, la tendència ha canviat i per primera vegada en molts anys la població estrangera ha disminuït. Entre el 2010 i el 2012 el percentatge de persones estrangeres ha passat del 15,5% al 14,9%. Aquesta dada, però, no significa automàticament que marxïn persones, ja que també es donen casos de nacionalitzacions.

En el cas de la població estrangera de la comarca, cal fer esment a la importància d'Olot com a ciutat d'atracció de la immigració. Olot, però, ha seguit la mateixa tònica que el conjunt de la comarca i tot i la lleugera disminució dels darrers dos anys, actualment té un 19,8% d'estrangers empadronats. A més, no es pot perdre de vista alguns elements importants, com el fet que gairebé 1 de cada 3 joves d'Olot té nacionalitat estrangera.

TAULA 3. Evolució de la població per nacionalitat. Garrotxa. 2006-2012

Any	Espanyols	Estrangers	Total	% estrangers
2012	47.509	8.346	55.855	14,9%
2011	47.077	8.520	55.597	15,3%
2010	46.839	8.600	55.439	15,5%
2009	46.822	8.517	55.339	15,4%
2008	46.623	7.814	54.437	14,4%
2007	46.434	7.073	53.507	13,2%
2006	46.399	6.435	52.834	12,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades oficials de l'INE.

Si retornem a les dades sobre les llars, no es pot deixar de fer referència a la problemàtica de l'habitatge, una de les més crues dels últims anys. Concretament, ens centrem en l'anàlisi dels procediments oberts per impagaments del lloguer i dels préstecs hipotecaris (execucions hipotecàries) i, també, en els procediments que efectivament s'acaben consumant (el que tècnicament es coneix com a *llançament*).

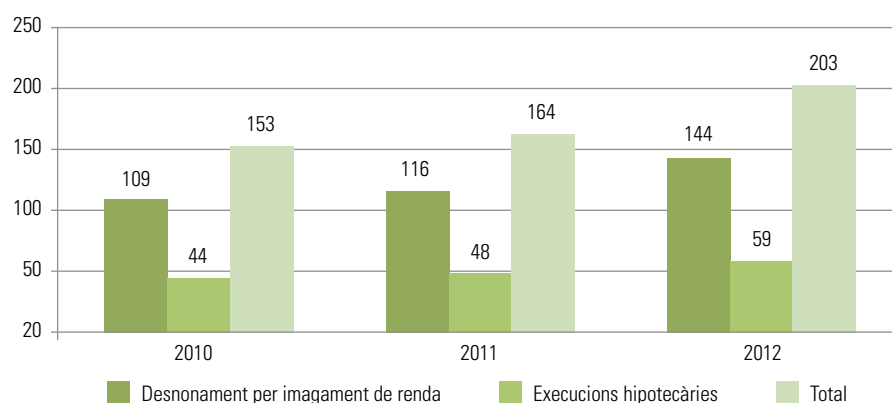
Durant 2012 s'han obert 203 procediments, 144 per impagament del lloguer i 59 per impagament de la hipoteca

Com es pot veure al gràfic 4, al 2012 s'han obert 203 procediments, 144 per impagament del lloguer i 59 per impagament de la hipoteca. D'aquesta manera s'ha continuat amb la tendència a l'alça en el nombre de procediments oberts, la majoria dels quals són per impagament de renda. Això no vol dir que tots els procediments oberts acabin finalment en un llançament, però, en tot cas, mostra la rellevància d'aquesta problemàtica i els seus efectes sobre les famílies.

Cal tenir en compte, però, que no disposem de la dada que distingeix entre el nombre de persones físiques i jurídiques que pateixen aquest procés. Tot i això, el fet que s'iniciïn més procediments per impagaments de lloguer que no pas per impagament de préstecs hipotecaris ens fa pensar que la incidència sobre les persones físiques (i famílies) és més alta que sobre les persones jurídiques (promotors immobiliaris, societats, etc.)

Tampoc es pot treure la conclusió davant d'aquesta dada que a l'any 2012 a Olot s'han acabat fent fora d'una llar a 203 persones (i les seves famílies). A banda del que s'ha comentat anteriorment respecte les persones físiques i les jurídiques, en algunes ocasions els procediments judicials oberts s'acaben tancant gràcies a un acord entre les parts, ja sigui perquè renegocien el deute o perquè arriben a qualsevol altre tipus d'acord que posa fi al procediment.

GRÀFIC 4
Evolució del nombre de procediments oberts segons tipus. Nombres absoluts. Olot. (2010-2012)⁴

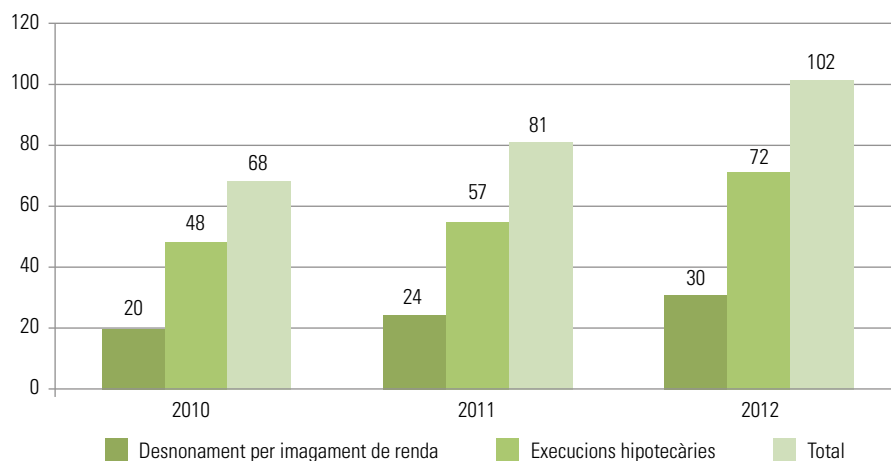
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels Jutjats d'Olot

4. Les dades de 2012 corresponen al període comprès entre el gener i el 9 de novembre de 2012.

A banda dels procediments iniciats pels jutjats, cal analitzar quants procediments efectivament acaben amb la pèrdua de l'habitatge, és a dir, amb un *llançament*. En aquest cas sí que es fa referència al pitjor dels casos, que és quan una família es veu obligada a abandonar el seu habitatge per impagament del lloguer o del préstec hipotecari.

En aquest cas veiem com, de manera similar als procediments iniciats, la tendència dels darrers anys també és al creixement. Al 2012 s'han dut a terme 102 llançaments, 21 més que el 2011 i 34 més que el 2010. En els llançaments, però, tenen més pes les execucions hipotecàries que no pas els desnonaments per impagament de lloguer.

GRÀFIC 5
Evolució del nombre
de llançaments.
Nombres absoluts.
Olot. (2010-2012)

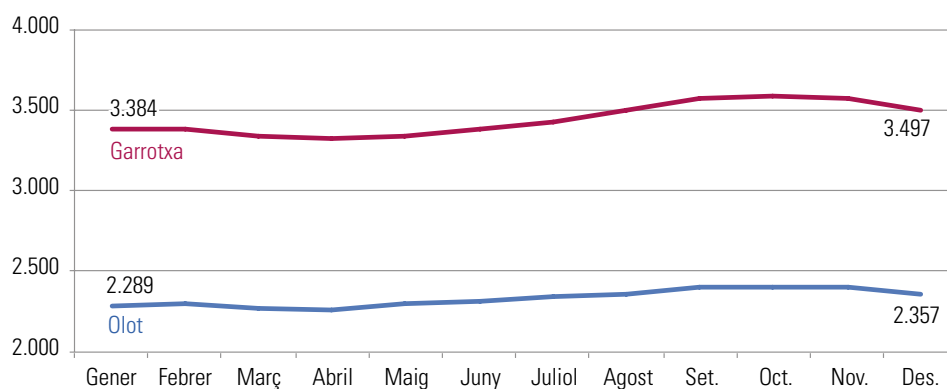

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels Jutjats d'Olot

Finalment, si es comparen les dades anuals entre els procediments oberts i els que acaben en llançament, gairebé la meitat dels procediments oberts acaben amb un llançament. Així, si al 2012 es van iniciar 203 procediments es van fer 102 llançaments. Òbviament, s'ha de ser conscient que s'estan relacionant dos processos diferents i, com s'ha dit abans, que si bé en els procediments oberts hi ha més casos d'impagaments de renda, en els llançaments n'hi ha més per execucions hipotecàries.

També és oportú completar la introducció sobre la realitat comarcal amb les xifres de l'atur. No cal oblidar la importància que té l'accés al món del treball per a les persones. El treball, a banda de proporcionar un salari que permet satisfer les necessitats bàsiques, és el mecanisme que en el nostre sistema de benestar garanteix el dret dels ciutadans a rebre determinades prestacions socials i econòmiques. És per això que la problemàtica de l'atur és tant important en l'actualitat.

GRÀFIC 6
Atur registrat.
Olot i Garrotxa. 2012

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball.

Al llarg del 2012 l'evolució del nombre de persones desocupades a la Garrotxa i Olot s'ha mantingut relativament estable, tot i que en ambdós casos la xifra del mes de desembre ha estat superior a la de gener. En termes percentuals, el nombre de desocupats d'Olot ha augmentat un 2% mentre que el de la Garrotxa ho ha fet un 3%.

El nombre de desocupats d'Olot ha augmentat un 2% mentre que el de la Garrotxa ho ha fet un 3%

Pel que fa a la taxa d'atur⁵, al mes de gener de 2012, a Olot era del 13,1% i a la Garrotxa de l'11,8%. En ambdós casos, la xifra del mes de desembre és superior. Concretament, al mes de desembre la taxa d'atur d'Olot és del 13,5% i la de la Garrotxa del 12,2%.

La majoria de les persones aturades són de la ciutat d'Olot. Concretament, 2.357 persones, la qual cosa equival a un 67% dels aturats a la comarca, una xifra lleugerament superior a la mitjana si tenim en compte el pes de la població d'Olot respecte la població de la Garrotxa, que és d'un 60%.

L'anàlisi detallada de les dades d'atur de la comarca ens mostren realitats socials cada vegada més punyents que no es poden perdre de vista. Algunes de les més destacades són:

- Entre el 2007 i el 2012, l'atur ha augmentat un 116% a Olot i un 126% a la Garrotxa (sense Olot).
- Dos col·lectius pateixen de manera més important l'atur: els joves de 16 a 24 anys i els adults d'entre 50 i 64 anys.
- Un 36% dels aturats són de llarga durada. És a dir, fa més de 12 mesos que estant a l'atur. I, del total d'aturats, un 18% fa més de 24 mesos que no tenen feina.
- Tot i això, les dades de la Garrotxa són relativament bones si es comparen amb altres comarques de la província de Girona

5. Les dades de la taxa d'atur són una estimació feta per la Diputació de Girona.

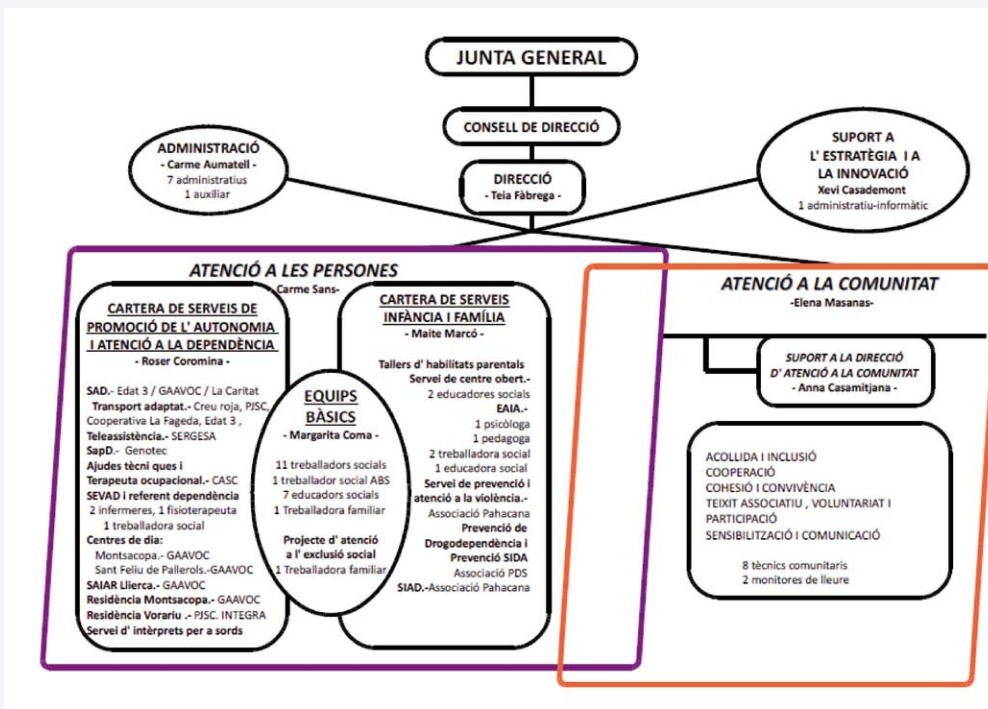
3. EL CONSORCI D'ACCIÓ SOCIAL DE LA GARROTXA

El CASG és una entitat pública formada per l'Ajuntament d'Olot i el Consell Comarcal de la Garrotxa que es va crear l'any 1997. El CASG és l'entitat encarregada de la gestió dels serveis socials bàsics i especialitzats, així com també dels serveis d'atenció a la comunitat. A la seva missió, el CASG es defineix com:

Una entitat pública, dinàmica, innovadora i compromesa, formada per un equip de professionals, que treballa bàsicament a la Garrotxa, gestionant i facilitant els serveis necessaris a les persones i a la comunitat, per millorar el benestar i contribuir a la cohesió social.

Al llarg dels més de deu anys d'història, el CASG ha anat redefinint el seu organigrama, convertint-se en una organització dinàmica que contínuament s'adapta a la realitat canviant de l'entorn per tal d'oferir un servei públic de qualitat i contribuir a millorar les condicions de vida dels ciutadans de la Garrotxa.

Organigrama del
Consorti d'Acció
Social de la Garrotxa.
2012

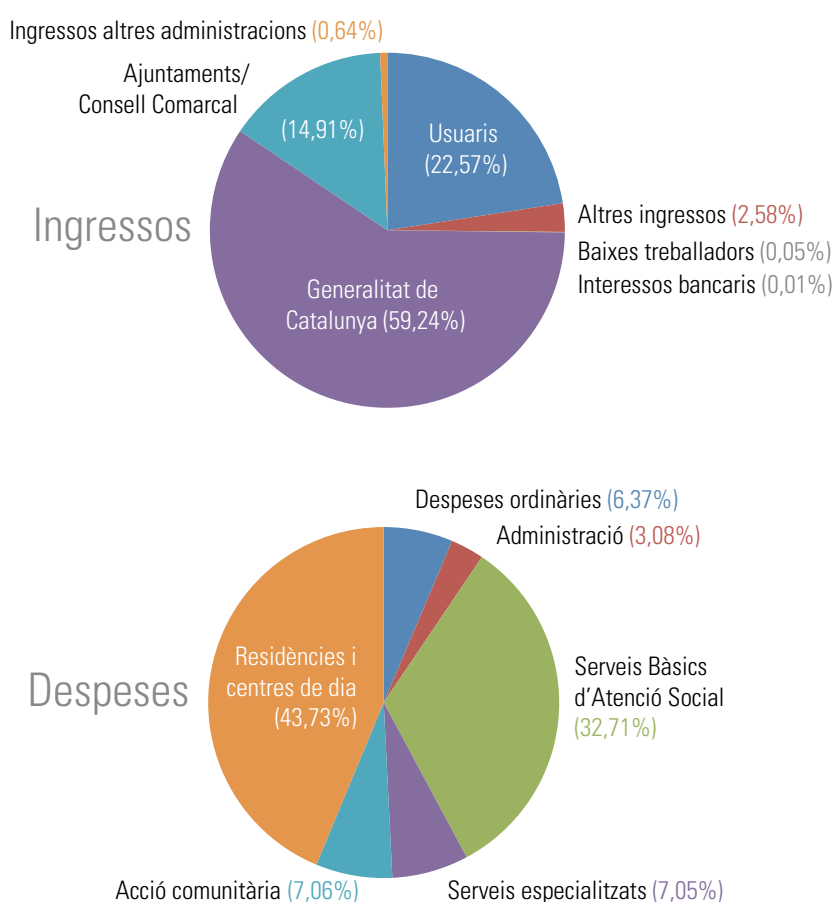
Font: Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

L'any 2012 s'ha posat en funcionament una nova estructura organitzativa de la institució, que ha afectat de manera especial a l'Àrea d'Atenció a la Comunitat. Aquesta àrea ha començat a treballar, per primer any, a través de la fusió de les àrees de ciutadania i immigració i d'acció comunitària i, paral·lelament, s'ha treballat en l'elaboració del Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot, que tot i ser un pla de ciutat que afecta a totes les àrees de l'Ajuntament, serà liderat per aquesta àrea.

Alhora, també ha estat el primer any de funcionament de la Unitat de Suport a l'Estratègia i la Innovació, una unitat formada per dos professionals que neix amb la voluntat d'impulsar projectes transversals i millorar la qualitat, l'eficàcia i l'eficiència dels projectes i serveis que s'impulsen des de la nostra organització. Entre altres qüestions, es treballa en la planificació i l'avaluació dels serveis, la innovació, la gestió de projectes estratègics, les noves tecnologies, la gestió de coneixement, etc.

Els ingressos durant aquest exercici han estat de 7.956.131,21€, mentre que el de les despeses realitzades ha estat de 7.880.563,75€. La diferència entre ingressos i despeses es deu majoritàriament a la retenció del crèdit de la paga extraordinària dels treballadors del mes de desembre, tot i que també hi ha altres desviacions positives i negatives de romanents d'anys anteriors.

GRÀFIC 7
Ingressos i despeses
Consorti d'Acció Social
de la Garrotxa. 2012.

Font: Àrea d'Administració del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

Anualment, en el marc del Pla Estratègic 2011-2015, el CASG aprova els objectius institucionals. Es tracta d'objectius d'especial rellevància per a la institució i que responen a la planificació estratègica del Consorci, així com al Pla de Govern de l'Ajuntament d'Olot.

Cal tenir en compte que, a més dels objectius institucionals, les diferents àrees i professionals de Consorci fixen cada any els seus objectius.

Els objectius institucionals de l'any 2012:

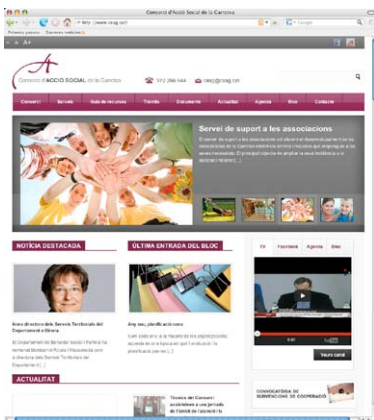
1. Vetllar que s'apliquin els drets i deures dels usuaris en els serveis d'atenció a les persones (no assolit)
2. Redactar l'esborrany del Pla d'Infància
3. Dissenyar el programa de voluntariat
4. Dissenyar el Pla d'Atenció a la Comunitat
5. Desenvolupar accions específiques del programa d'exclusió en habitatge, ocupació i treball
6. Actualitzar la cartera de serveis dels serveis d'ajuda a domicili, teleassistència i primària (no assolit)
7. Posar en funcionament l'Observatori Social per donar servei a les diferents àrees del Consorci
8. Desplegar tres mesures del sistema de comunicació interna

9. Posar en marxa la pàgina web
10. Desplegar tres mesures del pla de formació intern
11. Implantar els processos de teleassistència
12. Implantar la informatització dels processos validats
13. Obrir espais d'innovació interàrees

Al llarg de la memòria s'explica, en els apartats corresponents, el grau de desenvolupament dels objectius.

En aquest sentit, durant l'any 2012 s'han treballat una sèrie d'objectius i projectes que afecten el conjunt de l'organització i que són importants de cares a garantir el bon funcionament del CASG. La majoria d'aquestes accions són de caràcter intern, intangibles que no tenen a veure directament amb el resultat final de la nostra intervenció, però que són importants per tal de garantir la qualitat del servei. Alguns dels objectius més destacables que s'han aconseguit són:

- El desplegament del pla per a la **comunicació interna**. S'han dut a terme diverses mesures per tal de garantir una millor comunicació interna: presentacions institucionals (pla anual d'objectius, memòria, etc.); sessions informatives; posada en funcionament de la **intranet**; difusió continuada d'informacions des de la direcció; etc.
- El disseny i la posada en funcionament de la nova **web**. Al mes de juny es va obrir la nova pàgina web del CASG (www.casg.cat). Durant aquests sis primers mesos, la web ha rebut una mitjana de 657 visites mensuals.
- Vinculat a la web, s'ha treballat en la posada en marxa de diferents eines de comunicació relacionades amb les **xarxes socials**. Concretament, cal destacar dues mesures concretes. En primer lloc, la posada en marxa d'un **bloc corporatiu**, un espai pensat per afavorir l'intercanvi de coneixements entre professionals i ciutadania. Per altra banda, s'han activat perfils a xarxes socials com Facebook (xarxa de relacions), Youtube (vídeos), Flickr (fotografies) i Slideshare (presentacions).
- El desplegament del **Pla de formació intern** per a professionals. S'han dut a terme 3 accions de formació institucionals, a banda de la formació específica de les diferents àrees i la formació pròpia de cada professional. En total s'han cursat 1.806 hores de formació, les quals equivalen a una mitjana de 31,5 hores per treballador. Aquesta xifra és més baixa que la de l'any anterior, en què la mitjana d'hores de formació per professional era de 47,5. Tot i això, la ràtio catalana d'hores de formació per professional era, al 2009, de 26,37 hores l'any. A més, conjuntament amb el Consell Comarcal de la Garrotxa i el Consorci SIGMA s'ha aprovat i consensuat la **política de formació**.
- La posada en funcionament de les **Sessions de Transferència de Coneixements (STC)**, una de les accions previstes en el Pla de Formació. Les STC és una acció de formació a través de la qual un professional prepara una presentació sobre un projecte, servei o experiència que creu que pot ser d'interès per a la resta de professionals de l'organització. Els beneficis d'aquesta activitat són pel ponent, pels assistents i per la organització. Durant aquest any s'han fet 5 sessions sobre temàtiques diverses en les quals hi ha participat una mitjana de 25 professionals per sessió.
- S'ha dissenyat, també, les bases del futur **Observatori Social**, un espai col·laboratiu que ha de facilitar informació social als professionals de l'acció social, però també a la resta de professionals de la ciutat i a la ciutadania.

- **Informatització dels processos validats.** Entre els anys 2011 i 2012 s'ha treballat, conjuntament amb el Consorci del Pla de l'Estany i el Consorci Salt- Gironès, en el disseny i la posada en marxa d'un nou programa informàtic que permetrà una millor sistematització del treball de l'atenció primària.
- **Obrir espais d'innovació interàrees.** Aquest objectiu pretenia millorar un dels dèficits interns que afecten al CASG: la manca de treball conjunt entre les àrees d'atenció a les persones i atenció a la comunitat. Al llarg d'aquest any s'ha treballat en dos projectes concrets: la diagnosi social del barri de Sant Miquel d'Olot i el nou sistema d'assignació de beques per activitats extraescolars per a infants i joves.

Finalment, un darrer element que cal esmentar és la constitució de l'**Espai de Reflexió Ètica als Serveis Socials**. Des de l'any 2005, d'acord amb els valors i la missió, el CASG ha apostat per la promoció de l'ètica aplicada a la intervenció social. Durant l'any 2012 s'han fet els passos necessaris per implementar la reflexió ètica a la institució, la qual cosa es concreta amb la creació d'uns espais de reflexió ètica (ERESS). Aquests espais permeten analitzar i assessorar en la resolució de possibles problemes ètics derivats de la pràctica de la intervenció social, amb la finalitat de millorar la qualitat de l'atenció, la promoció dels valors ètics i les bones actituds en la cura de les persones que s'atenen.

4. ELEMENTS DE L'ENTORN

A banda de les dades sociodemogràfiques de la comarca, també és interessant fer esment a d'altres qüestions que han succeït al llarg d'aquest any i que han afectat, en major o menor mesura, l'activitat del Consorci.

1. Real Decreto-Ley 20/2012, de 13 de julio, de medidas para garantizar la estabilidad presupuestaria y de fomento de la competitividad

L'entrada en vigor d'aquest reial decret ha tingut conseqüències en diversos àmbits de la nostra organització. Cadascuna d'aquestes mesures afecta de manera directa altres elements de l'entorn que es comenten a posteriori. Concretament, cal destacar:

Mesures de reordenació i racionalització de les administracions públiques

Mesures tributàries

Mesures de consolidació fiscal a les Comunitats Autònomes

Mesures de racionalització del sistema de dependència

2. Empobriment de les famílies

Les dades nacionals, estatals i europees publicades per diverses institucions han confirmat el progressiu empobriment de les famílies, que afecta de manera molt destacada als infants i els adolescents. Les conseqüències de la pobresa són diverses i totes elles afecten el correcte desenvolupament dels infants: mala alimentació, desnutrició, mancances de vestuari i de material escolar, problemes emocionals, dificultats d'aprenentatge, absentisme escolar, dificultats d'accés a activitats d'oci i de lleure, etc.

3. Pèrdua del poder adquisitiu dels ciutadans

La conjunció de variables com l'augment de la taxa atur, l'increment de l'IVA, la disminució dels salaris i la pujada de preus de productes bàsics provoca la pèrdua del poder adquisitiu i l'empobriment de les famílies.

Tot plegat suposa un increment de les necessitats socials i de les expectatives dels ciutadans cap als serveis socials. A més, apareix un nou perfil d'usuari dels serveis socials.

4. Augment de les dificultats econòmiques i financeres de les institucions

Les institucions públiques no han quedat exemptes de les dificultats econòmiques i financeres que afecten al conjunt del país. Les tensions de tresoreria han afectat al Consorci, i també als proveïdors, cosa que genera dubtes i incertesa a totes les parts.

5. Reducció dels drets de la Llei de la Dependència

L'aprovació del Real Decreto-Ley 20/2012, de 13 de julio, ha suposat canvis importants en la Llei. Entre altres coses, s'eliminen els nivells dels graus de la dependència; es modifica el calendari de l'aplicació de la Llei de les persones amb dependència moderada (grau 1); es redueixen les hores dels serveis d'ajuda a domicili; es suprimeix el conveni especial dels cuidadors no professionals a càrrec de l'estat; disminueixen les prestacions econòmiques de cuidadors no professionals, etc.

6. Canvis en el Departament de Benestar Social i Família

Les eleccions autonòmiques convocades al Parlament de Catalunya el 25 de novembre de 2012 han provocat canvis en el Departament de Benestar Social i Família. Concretament i per la seva rellevància, el més import és la de Neus Munté com consellera en substitució de Josep Lluís Cleries.

7. Manteniment de la cohesió social

Malgrat tots aquests elements, cal destacar que en termes generals, i sense menystenir les grans dificultats que afecten a moltes persones i famílies, la comarca no ha viscut situacions excepcionals de conflictivitat social. Aquest fet, però, no ens pot fer baixar la guàrdia, ja que la complexitat del moment és enorme, i les bases del sistema social poden cedir en un moment de fragilitat com l'actual.

5. L'ATENCIÓ SOCIAL BÀSICA

L'atenció social bàsica és la porta d'entrada al sistema de serveis socials. Està formada per un conjunt de professionals que atenen les necessitats socials bàsiques de les persones, famílies i grups. Els equips tècnics que presten aquest servei informen, orienten i assessoren a cada persona en funció de les seves necessitats o problemàtiques, així com també intervenen en les situacions de risc social.

A Olot, els serveis bàsics d'atenció social disposen d'un servei d'acollida per a persones que accedeixen per primera vegada al servei. La resta de les persones s'atenen en funció del barri on viuen. En canvi, a la resta de la comarca el servei s'agrupa per municipis. Es tracta d'equips tècnics multidisciplinaris formats per un treballador social i un educador social.

El grau de cobertura de l'atenció social bàsica és del 14,7% de la població

L'any 2012 el servei d'atenció social bàsica ha atès a 8.232 persones, que corresponen a 3.783 nuclis de convivència. Si tenim en compte que la població de la Garrotxa és de 55.855 persones, el grau de cobertura¹ de l'atenció social bàsica és del 14,7% de la població. Respecte el 2011, el grau de cobertura ha baixat, ja que era del 15,3% de la població. En comparació amb la mitjana de Catalunya², les dades més recents que es disposen són de l'any 2009, i a Catalunya era de l'11,53%.

El grau de cobertura de l'atenció social bàsica de la comarca varia en funció dels municipis. Hi ha un terç dels municipis amb un percentatge superior a la mitjana comarcal i els que tenen un percentatge més elevat són la Vall d'en Bas (25,6%), Castellfollit de la Roca (24,3%) i Sant Joan les Fonts (18,6%).

Tot i la persistència de la crisi econòmica i l'increment dels seus efectes sobre el conjunt de la població, per primera vegada, en els darrers cinc anys, es trenca amb una dinàmica de creixement continuat pel que fa a l'atenció de les necessitats socials bàsiques.

TAULA 4. Persones ateses pels serveis bàsics d'atenció social. Garrotxa. 2007-2012

Any	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Persones ateses	5.788	6.345	7.651	8.199	8.520	8.232

En comparació amb l'any 2011 ha disminuït el nombre de persones i nuclis de convivència atesos pels serveis d'atenció social bàsica. Concretament, al conjunt de la comarca el nombre de persones ateses s'ha reduït un 3,4%, mentre que els nuclis de convivència ho ha fet un 8,5%. Aquesta disminució no s'ha produït de la mateixa manera a tots els municipis i, per exemple, a Olot, el nombre de persones i els nuclis de convivència atesos s'ha reduït més que no pas a la mitjana de la comarca; concretament, un 7,1% menys de persones ateses i un 15% menys de nuclis de convivència.

¹ El grau de cobertura mostra l'impacte de l'atenció que fan els serveis socials bàsics respecte al total de la població de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials. Es calcula a partir del quocient entre el nombre de persones ateses pels serveis socials bàsics i el total de la població.

² Vegeu el document *Anàlisi comparativa dels indicadors clau dels Serveis Socials Bàsics a Catalunya en l'exercici 2009*. Disponible a la xarxa.

TAULA 5. Persones ateses pels serveis socials bàsics.
Per municipi i per gènere. Garrotxa. 2012

Municipi	Persones ateses	Grau de cobertura	Nuclis de convivència	Dona	Home
Argelaguer	47	11,1%	23	46,7%	53,3%
Besalú	227	9,4%	145	62,3%	37,7%
Beuda	5	2,9%	6	60,0%	40,0%
Castellfollit de la Roca	243	24,3%	128	52,5%	47,5%
Les Planes	293	17,2%	140	50,0%	50,0%
Les Preses	185	10,6%	91	57,7%	42,3%
Maià de Montcal	37	8,4%	25	55,6%	44,4%
Mieres	36	10,8%	19	57,1%	42,9%
Montagut i Oix	117	12,0%	60	57,9%	42,1%
Olot	5.273	15,6%	2.253	51,8%	48,2%
Riudaura	27	6,2%	15	63,0%	37,0%
Sales de Llierca	7	4,9%	5	50,0%	50,0%
Sant Aniol de Finestres	29	8,3%	12	42,9%	57,1%
Sant Feliu de Pallerols	221	16,3%	111	53,4%	46,6%
Sant Ferriol	14	6,3%	8	42,9%	57,1%
Sant Jaume de Llierca	126	16,6%	65	55,1%	44,9%
Sant Joan les Fonts	535	18,6%	263	55,8%	44,2%
Santa Pau	219	13,7%	103	57,9%	42,1%
Tortellà	85	10,7%	59	59,3%	40,7%
Vall d'en Bas	342	25,6%	169	56,2%	43,8%
Vall de Bianya	164	5,6%	83	52,1%	47,9%
Garrotxa	8.232	14,7%	3.783	53,1%	46,9%

Font: Elaboració pròpia del CASG

A Olot, les dades sobre la distribució territorial de les persones ateses ens mostren com majoritàriament les persones provenen de:

- Sant Miquel i les Tries. (Olot 2)
- Nucli Antic, Sant Ferriol i Sant Francesc (Olot 1)
- Bonavista, Pequin i Sant Roc (Olot 4)
- Mas Bernat, Sant Cristòfor, Benavent, Les Fonts, el Triay i Batet. (Olot 3)
- Eixample Popular, Pla de Baix, el Morrot, Mas Baix, Pla de Dalt, el Xiprer i les Planotes, Vivendes Garrotxa i Hostal del Sol. (Olot 6)
- Els Desemparats, Sant Pere Màrtir, La Caixa i Eixample Malagrida. (Olot 5)

El sector 5 és el que en termes percentuals ha augmentat més l'atenció si es compara amb l'any 2011.

TAULA 6. Persones ateses pels serveis socials bàsics. Per sectors. Olot. 2012

	2012	2011	Tendència
Olot 1	1.104 (21%)	1.354 (24%)	↓
Olot 2	1.178 (22%)	1.146 (20%)	↑
Olot 3	652 (12%)	794 (14%)	↑
Olot 4	1.094 (21%)	1.206 (21%)	↓
Olot 5	614 (12%)	544 (10%)	↑
Olot 6	631 (12%)	639 (11%)	↓
Total	5.273	5.683	↓

Font: Elaboració pròpia del CASG

Les persones ateses pel servei d'atenció social bàsica són majoritàriament dones, tot i que la diferència no és molt substancial (53% de dones i 47% d'homes). Òbviament, caldria fer una anàlisi més detallada d'aquesta dada en funció de les problemàtiques treballades, tot i que tampoc es poden menystenir elements com l'esperança de vida més elevada de les dones, l'envelliment de la població

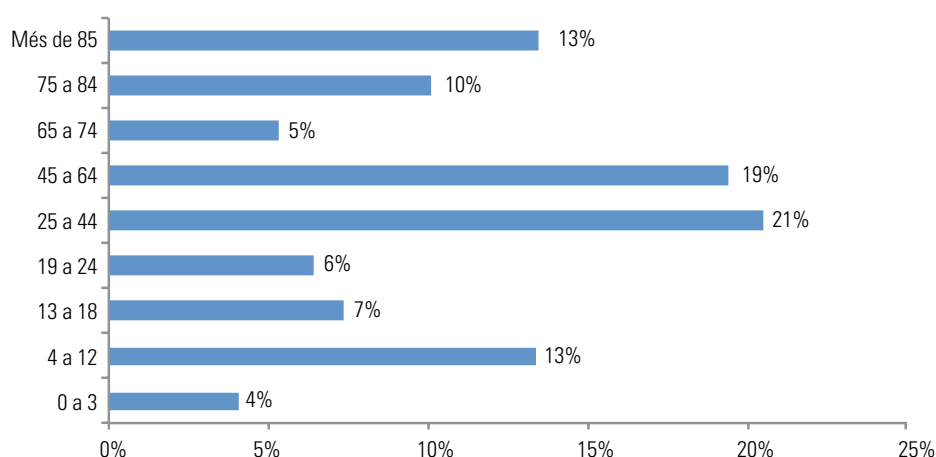
de la Garrotxa i el substrat patriarcal que encara perdura a la nostra societat, i que delega a les dones les tasques associades a la cura i l'atenció dels familiars.

El 28% de les persones ateses són majors de 65 anys

Per grups d'edat, la majoria de les persones ateses tenen entre 25 i 44 anys (21%), seguides de les de 45 a 64 (19%) i de les majors de 85 anys (13%). Respecte l'any anterior, cal assenyalar un cert canvi en les franges d'edat més ateses, ja que es detecta una major atenció cap a persones més joves. Tot i això, no cal perdre de vista que les persones majors de 65 anys suposen el 28% de les persones ateses, cosa que les converteix en el grup de població més atès en funció de l'edat.

GRÀFIC 8

Persones ateses pels serveis bàsics d'atenció social. Per grups d'edat. Garrotxa. 2012

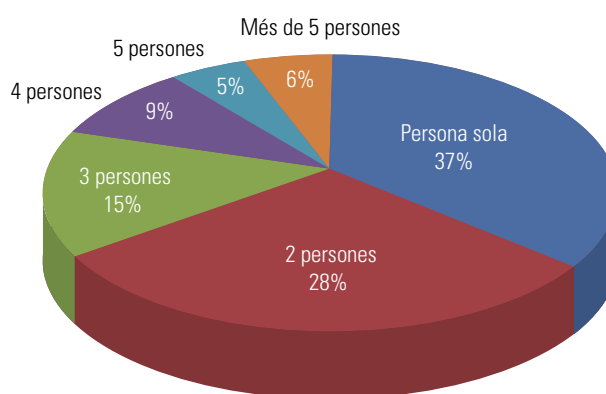

Font: Elaboració pròpia del CASG

Finalment, en relació al perfil de les persones ateses, cal fer referència al tipus de nucli de convivència en el qual s'intervé. La majoria de les persones que s'atenen viuen soles, seguides de les llars formades per dos i tres membres. No cal perdre de vista, però, que les llars formades per cinc o més membres ja representen un 11% dels nuclis de convivència en els quals s'intervé.

GRÀFIC 9

Tipus de nucli de convivència atesos pels serveis socials bàsics. Garrotxa. 2012

Font: Elaboració pròpia del CASG

Bona part de la intervenció que es porta a terme des dels serveis bàsics és a través de les entrevistes individuals o familiars. Al 2012 s'han fet 14.405 entrevistes, la qual cosa suposa un increment del 8,7% respecte l'any anterior. Si es relaciona aquesta dada amb la disminució del nombre de persones ateses, queda de manifest que la majoria dels casos amb què s'ha treballat han demanat una major relació entre els professional i l'usuari.

La mitjana d'entrevistes per nuclis familiars atesos és de pràcticament quatre entrevistes l'any

Així, doncs, la mitjana d'entrevistes per nuclis familiars atesos és de pràcticament quatre entrevistes l'any. El temps d'espera entre la sol·licitud de l'entrevista a l'equip bàsic d'atenció social i la realització no ha estat superior a 15 dies, tot i que l'atenció a les urgències és immediata.

Un dels aspectes que des del CASG es valora ja que aporta qualitat en la prestació del servei és la realització d'entrevistes als domicilis. Aquest any se n'han fet 1.799, 167 més que l'any anterior, que representen un 12,48% del total.

Respecte a les problemàtiques ateses pels serveis socials bàsics, no hi ha canvis significatius en comparació amb els anys anteriors. Les principals problemàtiques ateses són les vinculades amb la salut, l'economia i el treball. S'ha de tenir en compte que una persona o família pot patir i ser atesa simultàniament per diferents problemàtiques, ja que en moltes ocasions una problemàtica inicial pot ocasionar-ne d'altres de tipus divers.

TAULA 7. Problemàtiques ateses pels serveis bàsics d'atenció social. Garrotxa. 2012.

Problemàtica	Descripció	2012	2011
Salut	Alcoholisme, consum de drogues, demències, trastorn mental, ludopatia, malaltia crònica, malaltia mental, etc.	28,6%	29,8%
Economia	Persones sense ingressos, ingressos insuficients, deutes, administració deficient, etc.	16,4%	15,4%
Treball	Persones a l'atur, persones sense formació, treballs esporàdics, activitats marginals, etc.	13,0%	12,4%
Relacions familiars	Maltractaments físics o psíquics, violència, abusos sexuals a menors, etc.	8,7%	9,7%
Manca d'autonomia personal	Dificultats en l'autonomia personal	10,6%	9,5%
Social	Aïllament físic, indigència, mendicitat, transeïunts, etc.	6,9%	7,6%
Discapacitat	Disminució física, psíquica o sensorial, mobilitat reduïda, etc.	5,0%	4,9%
Habitatge	Amuntegament, desnonament, habitatge en condicions deficientes, etc.	4,7%	4,8%
Aprenentatge	Dificultats d'aprenentatge escolar, absentisme escolar, etc.	2,4%	2,1%
Violència de gènere	Maltractament físic i psíquic, etc.	2,0%	2,1%
Personal	Dificultat d'adquisició d'hàbits, problemàtiques d'autoestima, etc.	1,8%	1,7%

Font: Elaboració pròpia del CASG

6. LA PREVENCIÓ I ATENCIÓ A L'EXCLUSIÓ SOCIAL I A LA POBRESA

Pobresa i exclusió social són dos conceptes que generalment s'utilitzen com a sinònims, però que expressen matisos diferents. La pobresa es defineix com la manca de recursos per a satisfer necessitats bàsiques, que influeixen en la qualitat de vida de les persones. En canvi, l'exclusió social supera el concepte de pobresa, en el sentit que no es defineix en termes purament econòmics sinó que té en compte altres àmbits, com ara l'existència de xarxes relacionals (família, amics, etc), la participació social i política, la integració en la comunitat, entre altres.

Al 2012, en l'àmbit de l'exclusió social i la pobresa, s'havia fixat com a objectiu institucional desenvolupar accions específiques del programa d'exclusió en habitatge, ocupació i treball. En relació a aquest objectiu cal destacar:

- S'han aconseguit 3 pisos més per persones en situació d'exclusió, que se sumen als tres que ja es tenien.
- S'ha dut a terme, conjuntament amb la Cooperativa la Fageda, el projecte Mirall, que es pot veure a l'apartat d'infància i adolescència.
- S'ha millorat el funcionament del Centre de Distribució d'Aliments i del Menjador Social amb l'adequació del nou local.

Són diversos, doncs, els serveis, recursos i prestacions impulsats i/o gestionats des del CASG per tal de prevenir i actuar contra l'exclusió social i la pobresa.

6.1 La Renda Mínima d'Inserció

La Renda Mínima d'Inserció facilita recursos econòmics a persones sense ingressos per tal d'atendre les necessitats bàsiques per poder viure en societat. L'ajuda econòmica va acompanyada d'un pla de treball en el qual la persona beneficiària es compromet a una sèrie d'acords. Els serveis socials bàsics gestionen les ajudes que paga la Generalitat i fan un seguiment dels acords presos.

El nombre de beneficiaris de la Renda Mínima d'Inserció durant l'any 2012 és de 342 persones

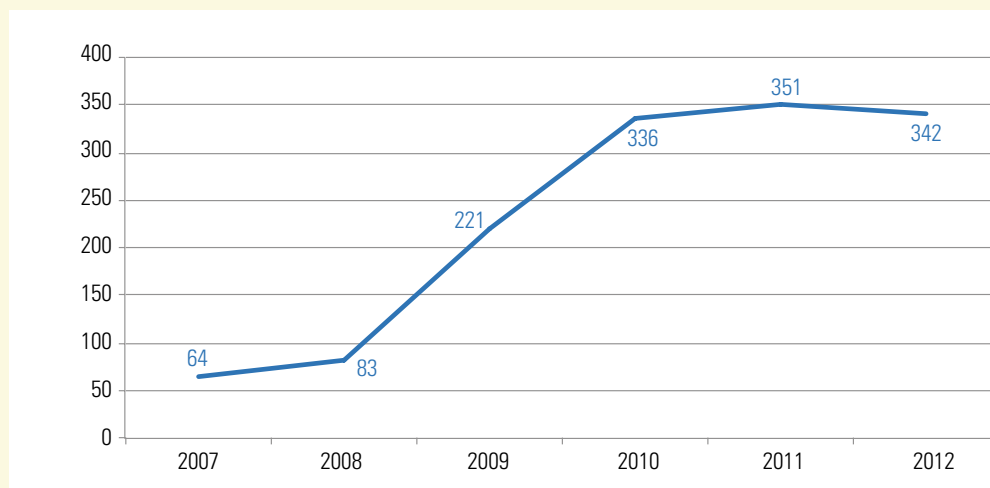
El nombre de beneficiaris de la Renda Mínima d'Inserció durant l'any 2012 és de 342 persones, 9 menys que l'any 2011. Al 2012 s'han aprovat 64 sol·licituds noves. A banda de les prestacions que efectivament han estat vigents al llarg del 2012 no cal perdre de vista el nombre de sol·licituds que al llarg de l'any s'han tramitat. Concretament, a la Garrotxa s'han tramitat 187 sol·licituds, amb els resultats següents:

- Un 42% s'han denegat, tot i que compleixen els requisits. La Generalitat de Catalunya no més han aprovat les situacions de major urgència.
- Un 34% s'han aprovat
- Un 17% estan pendents de resolució
- Un 7% han estat suspeses.

Així, doncs, del total de beneficiaris de la renda mínima 278 ja gaudien de la prestació a l'any 2011 i 64 persones l'han rebut de nou al llarg del 2012. O el que és el mateix: el 71% ja eren beneficiaris l'any passat i un 29% ho han esdevingut aquest any.

GRÀFIC 10

Evolució del nombre de beneficiaris de la Renda Mínima d'Inserció. Garrotxa. 2007-2012

Font: Elaboració pròpia del CASG

Algunes dades bàsiques de la comarca són:

- La majoria són homes (55%)
- La majoria viuen en llars unipersonals.
- Un 70% dels beneficiaris són d'Olot, mentre que la resta ho són d'altres municipis de la comarca.
- El 53% de les prestacions són de tipus econòmic mentre que el 47% és social.
- Les principals problemàtiques que pateixen els beneficiaris són, amb diferència, l'econòmica i la laboral, tot i que hi ha altres situacions com els problemes de salut o la desestructuració familiar.

6.2 L'habitatge

Al llarg del l'any ha continuat la coordinació amb l'Oficina de Rehabilitació i Habitatge de l'Ajuntament d'Olot. El principal objectiu és conèixer les mancances reals d'habitatge i facilitar l'accés de persones amb dificultats als habitatges que es gestionen des de l'Oficina.

La despesa econòmica destinada a les urgències socials ha estat de gairebé 260.000 euros

Paral·lelament, al mes de novembre es va constituir la Taula del Dret a l'Habitatge d'Olot, que té com a funcions elaborar protocols d'actuació d'urgència i acords per tal de trobar solucions als casos en què es desnona a famílies. El CASG és una de les institucions que participen en aquesta taula, que pretén esdevenir un espai àgil i eficaç per fer front a les problemàtiques d'habitatge.

6.3 Les ajudes d'urgència social

Les ajudes d'urgència social són prestacions econòmiques que tenen com a finalitat atendre necessitats puntuals, urgents i bàsiques, de subsistència, com ara l'alimentació, el vestit i l'allotjament. Les ajudes poden ser econòmiques (per exemple, per fer front a una despesa concreta) o materials (com ara aliments).

En total, al 2012, 5.761 persones s'han beneficiat del conjunt de les ajudes per urgències socials. La despesa econòmica destinada a les urgències socials ha estat de gairebé 260.000 euros. Es continua amb la tendència ascendent dels darrers anys, ja que entre el 2010 i el 2011 havia crescut un 6%, i entre el 2011 i el 2012 s'ha incrementat un 13%, cosa que en termes absoluts suposa una aportació de més de 30.000€.

La despesa més important es destina a l'habitatge, seguit de l'alimentació i d'altres despeses derivades dels fills. A diferència de l'any passat s'ha reduït la proporció destinada a l'habitatge i ha augmentat considerablement la de manutenció i àpats.

TAULA 8. Despeses econòmiques destinades a les urgències socials.
Cost anual i percentatge. Garrotxa. 2012.

Concepte	Cost 2012	% 2012	% 2011
Habitatge (Ajudes per a lloguer, pensions, etc)	72.631,62€	28,06%	35,6%
Despeses derivades dels fills (Llar d'infants, casals, esplais, etc)	57.713,39€	22,29%	25,14%
Manutenció i àpats (Ajudes per aliments i roba)	68.598,26€	26,5%	16,2%
Subministres (butà, electricitat, etc)	26.459,06€	10,22%	10,36%
Farmàcia (Ajudes per a medicaments, bolquers, llet infantil, etc.)	14.059,71€	5,43%	5,72%
Transport (Desplaçaments, tiquets, etc)	12.036,62€	4,65%	4,78%
Altres (Salut, suport familiar, etc.)	7.369,61€	2,85%	2,21%
Total	258.868,61€	100%	100%

Font: Elaboració pròpia del CASG

6.4 Centre de Distribució d'Aliments (CDA)

El CDA és un servei adreçat a les persones i a les famílies que tenen dificultats econòmiques per cobrir de manera adequada les seves necessitats d'alimentació. El centre funciona des de finals de l'any 2010 i és possible gràcies a un conveni entre el CASG, la Diputació de Girona i Càritas. A més, compta amb el suport regular d'onze voluntaris que col·laboren de manera desinteressada. Totes les persones que accedeixen al Centre ho fan derivades pels serveis d'atenció social bàsica.

Els aliments que es distribueixen al CDA provenen de les aportacions dels ajuntaments vehiculats pel CASG, dels excedents d'aliments de la Unió Europea, de les donacions particulars i de les que fan diferents empreses de la comarca. En funció de la situació econòmica, les famílies que accedeixen al centre han de fer una aportació econòmica simbòlica de col·laboració amb el Centre.

Durant l'any 2012 hi ha hagut un increment del 50% respecte l'any anterior

Durant l'any 2012, 2.213 persones han rebut alguns dels serveis que s'ofereixen des del CDA, la qual cosa suposa un increment del 50% respecte l'any anterior. Ha augmentat, també, el nombre d'unitats familiars que es beneficien d'algun dels serveis. Finalment, l'increment més important és el del nombre de cistelles entregades, que ha sobrepassat les 2.600 i gairebé ha vist doblada la seva demanda. De mitjana, cada unitat familiar ha rebut quatre cistelles durant l'any.

TAULA 9. Dades bàsiques del Centre de Distribució d'Aliments. Garrotxa. 2011-2012

	2011	2012	2011-2012
Cistelles ¹	1.495	2.626	75%
Unitats familiars	460	677	47%
Beneficiaris	1.464	2.213	50%

Font: Elaboració pròpia del CASG a partir de les dades del CDA.

1. Per evitar confusions, considerem oportú aclarir que les cistelles que es distribueixen des del CDA estan formades per productes de primera necessitat, sobretot, d'alimentació i higiene.

Les principals sol·licituds que s'han rebut han estat majoritàriament per alimentació (2.606), butà (1.324), bolquers (1.010) i llet infantil (483). Pel que fa a la tipologia de les famílies, un 25% estan formades per només un membre, un 20% per dos membres, un 18% per tres, un 14% per 4 i un 24% per cinc o més membres.

Una altra de les activitats que es porten a terme des del CDA és l'organització de tallers i cursos adreçats als beneficiaris del servei. Al llarg de l'any s'han fet 10 tallers amb la participació de 144 persones. Els tallers tracten aspectes com l'arranjament bàsic de la roba, estratègies per a l'estalvi, reparacions de la llar, habilitats personals per a fer front a la crisi econòmica o cuina econòmica i saludable, entre altres. Tot i que respecte l'any anterior s'han fet 3 nous cursos, la participació als tallers s'ha doblat ja que al 2011 hi havien participat 73 persones.

L'evolució del nombre d'aliments recollits en les tres darreres edicions gairebé s'ha triplicat

A més, per segon any consecutiu hem organitzat, conjuntament amb Càritas, Creu Roja i el Banc dels Aliments, el **Gran Recapte d'Aliments**. En aquesta edició es van recollir 32.638 quilos d'aliments, una xifra importantíssima que ha convertit en petita la gran xifra aconseguida l'any 2011. L'evolució del nombre d'aliments recollits en les tres darreres edicions gairebé s'ha triplicat.

TAULA 10. Evolució del nombre de quilos d'aliments recollits a la Gran Recapte. Garrotxa. 2010-2012

2010	2011	2012
11.754	23.194	32.638

Font: Elaboració pròpia del CASG a partir de les dades del CDA.

Una de les grans virtuts del Gran Recapte de la Garrotxa és, a banda de la quantitat d'aliments que es recull, la gran implicació de voluntaris, establiments comercials, empreses i entitats que col·laboren de manera desinteressada per tal que sigui un èxit. En aquesta ocasió es van implicar 215 voluntaris (tot i que es va haver de tancar les inscripcions), 10 supermercats i 58 punts de recollida a 20 municipis de la comarca. La campanya és, també, una oportunitat magnífica perquè els voluntaris i les entitats estableixin lligams i relacions de tot tipus.

En el Gran Recapte d'Aliments es van implicar 215 voluntaris

Gran Recapte d'Aliments

6.5 El menjador social

El menjador social és un servei per a persones amb greus necessitats socials i de subsistència que els proporciona àpats elaborats de forma temporal. Està finançat pel Departament de Benestar Social i Família. És fruit d'un conveni entre el CASG i la Fundació La Caritat i es va posar en funcionament l'any 2010. Està obert de dilluns a divendres i té una capacitat de 30 places.

Al 2012 hi ha hagut increment important del nombre d'àpats i usuaris. S'ha atès a un total de 49 usuaris i s'han servit prop de 5.000 àpats. Entre els usuaris, 31 hi ha assistit per primera vegada aquest any, mentre que 21 han estat donats de baixa. En total, el menjador social ha acollit un 50% més d'usuaris que l'any 2011.

TAULA 11. Dades bàsiques del menjador social. Olot. 2010-2012

	2010	2011	2012
Persones ateses	41	33	49
Total d'àpats oferts	4.283	3.702	4.779
Mitjana d'usuaris diaris	No disponible	14	19
Mitjana d'usuaris mensual	16,5	17	25
Mitjana d'àpats per persona	104	112	97

Font: Elaboració pròpia del CASG

Al 2012 hi ha hagut increment important del nombre d'àpats i usuaris

Gràcies a una curada elaboració d'unes dietes setmanals s'ha aconseguit la millora tant física com metabòlica d'alguns usuaris que presentaven certs problemes de salut, com ara alts nivells de colesterol, obesitat, diabetis, disminució de pes o hipertensió.

6.6 Servei de dutxa i bugaderia

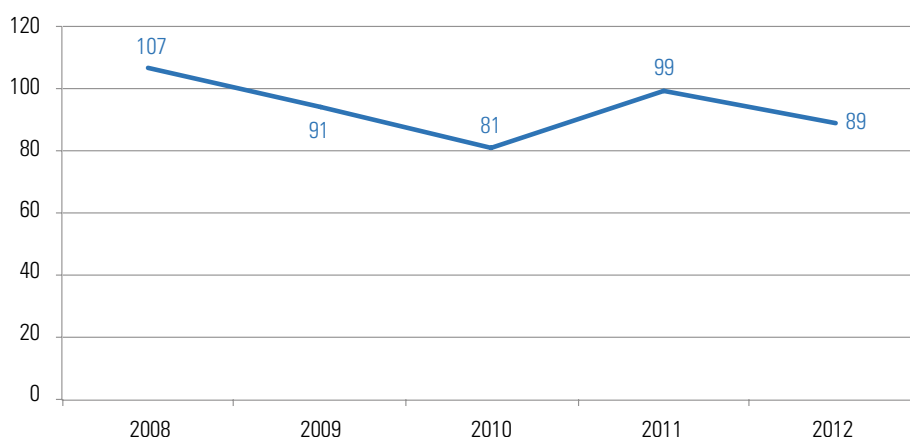
És un servei que ofereix la possibilitat de dutxar-se i de rentar la roba a persones que no tenen cobertes les necessitats bàsiques al domicili, un dia a la setmana. Durant l'any 2012 hi han accedit 32 persones (26 homes i 7 dones), 12 més que l'any anterior, i en total s'han fet 418 servei de dutxa i 300 de bugaderia.

En comparació amb l'any anterior l'ús d'aquest servei s'ha incrementat molt, ja que al 2011 s'havien fet 109 serveis de bugaderia i 32 de dutxa. Aquest increment s'explica fonamentalment per la millora de les instal·lacions i per l'ampliació de l'horari d'obertura, que ha passat de només un dia al 2011 a cinc dies al 2012.

6.7 L'atenció als transeünts

Finalment, cal fer referència als serveis adreçats als transeünts, els quals poden ser atesos a partir de la detecció de Càritas, la Policia Municipal i el CASG. Aquest 2012 s'ha atès a 89 persones, la majoria de les quals han estat derivades per la Policia i se'ls ha facilitat un total de 159 serveis (bàsicament bitllets d'autobús i alimentació).

GRÀFIC 11
Nombre de transeünts atesos. Garrotxa. 2012

Font: Elaboració pròpia del CASG

7. L'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA, LA FAMÍLIA I L'ADOLESCÈNCIA

La promoció del benestar i la qualitat de vida dels infants, adolescents i les famílies és un dels àmbits de responsabilitat del CASG. Per això, cal articular mecanismes de prevenció que evitin situacions de risc social, així com la protecció dels menors.

Un dels objectius institucionals del CASG per l'any 2012 i que s'ha assolit és la redacció del Pla per a la Infància i l'Adolescència d'Olot. Un Pla que respon a l'encàrrec de l'equip de govern de l'Ajuntament d'Olot i que ha estat coordinat per l'IME, el CASG i l'Àrea de Joventut amb la voluntat de disposar d'un instrument de planificació de les polítiques adreçades a la infància i l'adolescència, així com també a les famílies. Aquest Pla suposa una primera experiència en l'atenció integral al conjunt de tota la infància, no només la que es veu afectada per determinades necessitats i problemàtiques socials, sinó al conjunt dels infants i joves de la ciutat. Al llarg del 2012 s'ha treballat en el disseny i el procés de redacció del Pla. Està previst que s'aprovi al ple de l'Ajuntament d'Olot del mes d'abril.

7.1 Infància, adolescència i famílies

El **Servei 0-3** és un servei d'intervenció social i educativa amb famílies amb fills de 0 a 3 anys que presenten unes mancances socials, educatives, econòmiques i personals. Qualsevol carència que pateixin els infants en aquest moment evolutiu pot repercutir en el seu desenvolupament posterior. Per això és important intervenir el més aviat possible per tal d'evitar futures situacions de risc. L'any 2012 s'ha atès a 99 famílies -12 menys que al 2011-, la majoria de les quals han rebut un seguiment directe. Gairebé un 30% de les famílies ateses són d'alt risc social, mentre que la resta presenten problemàtiques menys severes.

Durant el 2012, L'Espai Nadó ha estat utilitzat periòdicament per 51 famílies

Un dels aspectes importants del Servei 0-3 és poder oferir un espai d'atenció tranquil i agradable a aquells pares i mares i llurs infants que presenten carències o es troben en situacions de necessitat i/o demanen assessorament, informació. És en aquest sentit que s'ofereix l'**Espai Nadó**, un recurs del Servei 0-3 que funciona tots els dilluns al matí. L'Espai Nadó ha estat utilitzat periòdicament, durant el 2012, per 51 famílies. La mitjana setmanal de famílies que hi han assistit és de 15 a 20 famílies. Aquest any, el nombre de famílies ateses a l'espai ha estat molt similar al 2011.

El **Centre Obert** és un servei diürn adreçat a menors d'entre 4 i 12 anys en situació de risc social i les seves famílies. Es tracta, per tant, d'infants i joves procedents de famílies amb múltiples problemàtiques que repercuteixen en el seu desenvolupament integral. A causa de la intensitat de les problemàtiques només poden accedir-hi famílies que prèviament ja han estat ateses pels serveis bàsics d'atenció social. A través d'un pla de millora, els professionals i les famílies es comprometen a uns acords per tal de disminuir la situació de risc.

El Centre Obert ha atès a 20 menors i les seves famílies

Al 2012, el Centre Obert ha atès a 20 menors i les seves famílies. La majoria de les famílies són d'Olot, i només quatre vénen d'altres municipis de la Garrotxa, sobretot a causa de les dificultats per desplaçar-se; pel que fa al tipus de família, la majoria són d'un sol nucli, és a dir, un pare i una mare amb fills, tot i que també n'hi ha de monoparentals i extenses (acollits per familiars propers). L'assistència al llarg de l'any és molt elevada. Les activitats socioeducatives s'han centrat, sobretot, en el foment de l'autonomia personal, la salut, la participació en activitats de lleure i esport, entre altres. A més, aquest any s'ha iniciat un projecte d'habilitats parentals (fomentar les capacitats dels pares i mares per atendre i donar resposta a les necessitats dels fills) amb les famílies que consisteix en sessions grupals amb els pares i intervencions individuals amb cada família. En total, durant el curs 2012-2013, hi ha participat 10 famílies i totes elles han valorat molt positivament les sessions.

Pel que fa als serveis socioeducatius, enguany s'ha fet un anàlisi dels espais de què disposa de la ciutat per tal de millorar els serveis que s'ofereixen. Aquesta anàlisi ha comportat una sèrie de canvis en els recursos:

- S'han ampliat les edats i els grups de l'Espai Larai i Garbuix
- S'ha decidit treballar amb les famílies i organitzar activitats de barri a l'Espai Larai i Garbuix
- S'ha redissenyat el projecte de beques per activitats extraescolars.

Un altre dels recursos per a infants i famílies és l'**Espai Larai**, un esplai diari per a infants de 6 a 14 anys del barri de Sant Miquel i Les Tries. Es treballa, sobretot, els hàbits d'estudi, la convivència i l'educació en valors, amb els infants i les famílies. Durant aquest any s'ha fet un treball important de definició del servei, la qual cosa ha permès identificar millor les necessitats i definir les línies de treball prioritàries.

L'Espai Larai ha ampliat la franja d'edat dels alumnes a 1r i 2n d'ESO

Al curs 2012-2013 s'ha atès a 88 infants, una xifra superior a la del curs anterior, que se n'atania a 56. Aquest increment es deu perquè s'ha ampliat la franja d'edat dels alumnes, i des d'aquest curs també hi participen nois i noies de 1r i 2n d'ESO.

Paral·lelament al treball amb els infants i les famílies s'han organitzat activitats de barri, com ara les activitats de Nadal, la Quina Infantil i la Castanyada, entre altres. A més, s'han fet activitats per millorar la percepció social dels infants entre els veïns del barri, com ara el repartiment de castanyes als avis del barri.

Un altre servei és el **Grup d'Esplai Diari Garbuix**, un centre d'esplai que treballa per a l'educació en el lleure dels infants i joves d'Olot d'edats compreses entre 6 i 14 anys, és a dir, des de primer de primària fins a 2n d'ESO. Al llarg del curs 2011-2012 hi han participat 95 nois i noies.

Quina infantil

Un altre dels projectes importants és el de **joves en risc d'exclusió social**, que s'adreça a joves de 16 a 24 anys i que presenten diverses problemàtiques socials, com ara dificultats en les relacions familiars, fracàs escolar, consum de tòxics, baixa autoestima, poca tolerància a la frustració, etc. A tots ells se'ls assessora, orienta, informa i acompanya per tal de trobar una sortida a la seva situació.

Al llarg de l'any 2012 s'ha treballat amb 105 joves en risc d'exclusió social

Al llarg de l'any s'ha treballat amb 105 joves, la qual cosa suposa una atenció a 25 joves més que l'any anterior. Tot i això, s'ha detectat una seixantena de joves més susceptibles de participar-hi però que per diverses raons no ho han fet. El perfil del jove amb qui es treballa és:

- La majoria són nois (80%)
- Tenen entre 18 i 21 anys
- El 60% tenen nacionalitat espanyola
- El 75% no acredita l'ESO1.

Pel que fa a la seva situació formativa i laboral, cal destacar que:

- Un 36,2% (38) està en procés de formació
- Un 34,3% (36) ni estudia ni treballa
- Un 17,1% (18) està treballant
- Un 12,4% (13) es forma i treballa al mateix temps

1 Entre aquests 79 nois i noies que no acrediten l'ESO, 40 han realitzat tota l'escolarització en el nostre sistema educatiu.

Al llarg de l'any s'han organitzat diferents activitats i projectes, com ara:

Beques per activitats extraescolar

12 joves han estat becats parcialment per tal que participin en activitats diverses. Es fa el seguiment del jove i mensualment venen a buscar els diners. Aquest projecte ajuda al jove a adquirir uns hàbits saludables i a adquirir responsabilitats. Es fa un seguiment específic amb cada jove.

Brigada jove

Es tracta d'un projecte a través del qual els joves fan activitats com ara pintar, netejar, netejar jardins, etc. L'objectiu es poder observar i valorar les seves qualitats i capacitats a l'hora de treballar. Hi han participat 21 joves.

Projecte "Treballem"

Col·laboració amb l'empresa Rocatomba S.L per tal que els 13 joves puguin treballar esporàdicament i, per tant, visquin la seva primera experiència laboral. A més se'ls hi fa un retorn per tal que puguin millorar els seus hàbits laborals.

Taller d'habilitats socials

S'han organitzat tallers per treballar les habilitats socials amb 12 joves.

Curs d'anglès

Curs de conversa bàsica d'anglès, amb la participació de 8 joves. Aquest curs ha estat coorganitzat amb l'Espai Ideal i es planteja la seva continuïtat.

Projecte Mirall

Projecte realitzat per la Cooperativa La Fageda que ha permès a 10 joves treballar a jardineria o a la fàbrica de iogurts, una part en formació de competències bàsiques i un treball psicoeducatiu, per tal de treballar aspectes com l'autoestima i la motivació.

Finalment, cal fer referència a l'**Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència** (EAIA), un servei especialitzat d'atenció a la infància i l'adolescència en situació de risc social o desemparament, així com les seves famílies. L'EAIA estudia les situacions d'alt risc detectades i proposa les mesures més adequades. L'EAIA de la Garrotxa és un servei supracomarcal, ja que també treballa al Pla de l'Estany, el Ripollès i la Cerdanya. Les dades d'aquesta memòria, però, només fan referència a la intervenció feta a la Garrotxa.

La intervenció duta a terme per l'EAIA a la Garrotxa ha augmentat

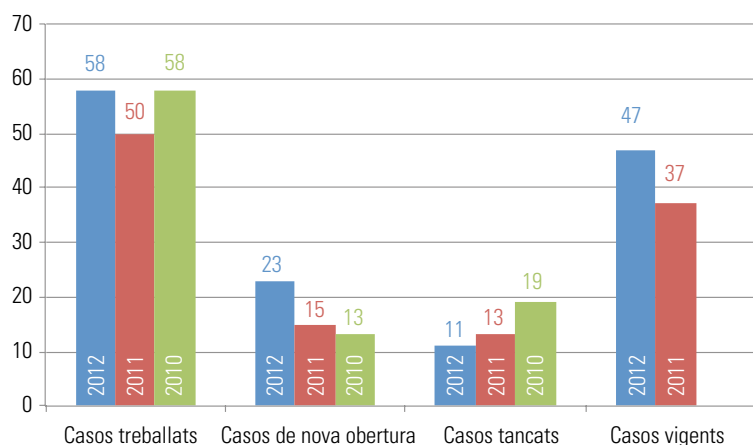
La intervenció duta a terme per l'EAIA a la Garrotxa ha augmentat respecte el 2011. S'han treballat 58 casos, 23 dels quals són de nova obertura, i 11 s'han tancat. El nombre de casos en curs a finals de 2012 és 47 casos.

Els 23 casos de nova obertura corresponen a 13 nuclis familiars. La majoria de casos són situacions de negligència (desatenció cap als fills, manca de cura de les necessitats bàsiques, com alimentació, roba, estudis, etc) i maltractament psicològic cap als fills. Dels casos oberts al 2012 hi ha un 20% dels casos en estudi pendent de valoració.

La majoria dels casos de seguiment de l'EAIA estan acollits en família extensa (tiets o avis) i en centres residencials.

GRÀFIC 12

Evolució dels casos treballats, oberts, tancats i en curs. Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. Garrotxa. 2010-2012

Font: Elaboració pròpia del CASG

Una de les funcions de l'EAIA és la prevenció de situacions d'alt risc. Es coordina i assessora als Serveis Bàsics d'Atenció Social per tal de treballar preventivament possibles nous casos, així com fer un seguiment d'altres casos en curs. Aquest any, a la Garrotxa, s'ha treballat amb 71 famílies en els espais d'assessorament.

56 infants i adolescents s'han beneficiat d'una beca.

Per altra banda, com ja s'ha comentat anteriorment, aquest 2012 s'han revisat els **critèris i circuits de tramitació de beques** per activitats extraescolars per infants i adolescents amb necessitats econòmiques i socials. Aquest any 56 infants i adolescents s'han beneficiat d'una beca.

Per últim, s'ha continuat amb un **projecte adreçat a mares gambianes** de l'Escola Malagrida. Consisteix en un taller setmanal d'alfabetització que, a més, pretén apropar les mares a la comunitat educativa. Hi participen 23 mares i totes les parts implicades valoren positivament el projecte ja que ha millorat la relació entre les mares i l'escola. Es tracta d'un projecte compartit entre l'escola i els serveis socials.

7.2 El Servei d'Informació i Assessorament a les Dones (SIAD)

El CASG gestiona el SIAD comarcal a través de l'entitat Pahacana. El SIAD és un servei que ofereix informació, orientació i assessorament en tots aquells aspectes relacionats amb la vida de les dones: l'àmbit laboral, social, personal, familiar, aspectes jurídics, entre altres. La majoria de les demandes són sobre dificultats personals, separacions, divorcis, etc. S'han atès a 45 dones, 13 més que l'any anterior.

7.3 La prevenció de drogodependències, la SIDA i la violència.

Les accions per a la prevenció de les drogodependències, SIDA i violència es porten a terme a través de tallers en l'àmbit escolar.

TAULA 12. Accions de prevenció de les drogodependències, SIDA i violència. Garrotxa. 2011

	Drogues	SIDA	Violència
Escoles o instituts participants	5	13	13
Nombre de tallers impartits	47	55	87
Alumnes	1.100	396	2.063

Font: Elaboració pròpia CASG

Un programa que es porta a terme a la Garrotxa és el **Servei de mesures educatives alternatives a la sanció administrativa** (SMEASA). Aquest servei ofereix una alternativa a la sanció administrativa imposada als infractors menors d'edat per realitzar una tasca educativa orientada al no consum o a la reducció dels riscos del consum. Hi ha hagut 7 menors, amb els seus pares, que hi han participat de manera voluntària i que l'han valorat de manera molt positiva, que corresponen a un 90% de les denúncies efectuades.

7.4 Atenció a la violència masclista

El **servei d'atenció a la violència masclista** és un servei per a dones que han patit aquest tipus de violència. Aquest any s'han atès a 117 dones, 28 dones més que l'any anterior. Aquest notable increment es deu, en gran part, a la millor detecció de les situacions de violència per part dels professionals dels serveis bàsics d'atenció social, que són els qui majoritàriament deriven els casos. La majoria de les dones que acudeixen al servei reben atenció psicològica i assessorament jurídic.

Aproximadament un 35% de les dones ateses havien denunciat la situació en un moment o altre del procés. En la majoria dels casos, la violència ha estat exercida per la parella actual o la exparella.

S'han detectat situacions en què són els fills els qui agredeixen els seus progenitors

Aquest any, a més, s'han detectat situacions en què són els fills els qui agredeixen els seus progenitors, tant de forma psicològica com psíquica, tot i que no es disposa de dades concretes que ens permetin definir la veritable dimensió.

Com a novetat d'aquest any s'han obert noves vies d'atenció a les famílies víctimes de violència, com la intervenció amb menors amb format grupal i als seus referents adults de forma individual i/o grupal. S'han atès 11 famílies que corresponen a 26 mares, pares i menors. S'han realitzat sessions grupals amb mares i pares i amb els fills

Per acabar, un altre servei de protecció a la víctima de violència masclista és el **Servei de Teleassistència Mòbil** (TAM), mitjançant un aparell que comunica la víctima amb els cossos de seguretat en cas de risc imminent. S'han utilitzat en 12 casos.

8. LA PROMOCIÓ DE L'AUTONOMIA I L'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA

Els serveis adreçats a la població dependent són molt importants en el dia a dia del CASG, especialment per tal de cobrir les necessitats de les persones dependents i per complir amb els requisits fixats per la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a la Dependència.

En aquest àmbit s'havia definit com a objectiu institucional implantar els processos de teleassistència. La definició dels processos del servei de teleassistència suposa un pas més en l'aposta per oferir serveis de qualitat i assegurar un tractament equitatiu als ciutadans. Durant el 2012 s'ha redactat el procés i s'ha consensuat amb els professionals dels serveis bàsics d'atenció social.

També cal destacar que el CASG ha format part del grup de professionals que treballen en la redacció de la futura **Llei catalana d'autonomia personal de Catalunya**.

8.1 Accés als recursos de la Llei de Dependència

Totes les persones interessades en rebre un recurs contemplat a la Llei de dependència han de presentar una sol·licitud, s'ha de valorar el seu grau de dependència i han de disposar d'un Programa Individual d'Atenció (PIA), en el qual es concreta el tipus de recurs que l'Administració assigna a la persona sol·licitant.

El 2012 s'han rebut 562 sol·licituds de persones o famílies que volen accedir als recursos de la Llei de Dependència

El 2012 s'han rebut 562 sol·licituds de persones o famílies que volen accedir als recursos de la Llei de Dependència. S'ha valorat, en total, a 646 persones, que són les persones que al llarg del 2012 han obtingut una valoració oficial del seu grau de dependència. A més, s'han realitzats 453 programes individuals d'atenció, els quals concreten els recursos que rep cada persona dependent. Finalment, una part important de la feina que es porta a terme són les modificacions que es fan als PIA, que han augmentat molt en aquest any.

TAULA 13. Dades bàsiques sobre l'accés als recursos de la Llei de Dependència. Garrotxa. 2007- 2012

Any	Sol·licituds tramitades	Sol·licituds Valorades	PIA realitzats	Modificacions PIA
2007	430	317	0	0
2008	888	560	415	25
2009	967	997	775	124
2010	835	865	655	239
2011	781	826	649	196
2012	562	646	453	442

Font: Elaboració pròpia del CASG

En general, doncs, al 2012 s'ha produït un descens en les demanades vinculades amb la promoció de l'autonomia i l'atenció a la dependència. Les sol·licituds tramitades han disminuït un 28%, les sol·licituds valorades han disminuït un 22% i els PIA's realitzats un 30%. El principal motiu que explica aquesta disminució són les noves instruccions que s'han dictat per a l'aplicació de la Llei, que provoquen restriccions importants en aspectes com l'entrada al sistema de les persones amb dependència moderada, nous barems de puntuació, canvis en la intensitat i les quantitats de les prestacions, etc.

D'acord amb les sol·licituds de dependència valorades a la comarca de la Garrotxa entre el 2007 i el 2012, el 40% de la persones tenen gran dependència, el 38% dependència severa i el 18% dependència moderada. La resta són persones que se'ls ha valorat com a no dependents.

TAULA 14. Sol·licituds de dependència valorades. Municipis de la Garrotxa. 2007-2012

	Valoracions	Grau 1 Nivell 1		Grau 2 Nivell 1		Grau 3 Nivell 1		No dependent
		Nivell 1	Nivell 2	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 1	Nivell 2	
Argelaguer	22	0	2	4	7	8	1	0
Besalú	144	9	11	23	21	49	28	3
Beuda	2	0	0	1	0	1	0	0
Castellfollit de la Roca	69	9	7	11	15	20	4	3
Les Planes d'Hostoles	106	8	12	16	20	34	13	3
Les Preses	79	2	3	25	21	18	5	5
Maià de Montcal	16	3	1	4	2	4	1	1
Mieres	12	0	2	2	3	1	4	0
Montagut i Oix	51	3	6	13	12	11	2	4
Olot	2.105	201	174	440	349	630	236	75
Riudaura	20	5	0	8	1	4	2	0
Sales de Llierca	3	0	0	1	1	0	1	0
Sant Aniol de Finestres	10	0	0	1	4	3	1	1
Sant Feliu de Pallerols	90	7	17	18	16	24	8	0
Sant Ferriol	3	0	1	1	0	0	1	0
Sant Jaume de Llierca	53	8	4	11	8	14	7	1
Sant Joan les Fonts	238	22	21	47	34	68	39	7
Santa Pau	108	6	16	29	16	30	7	4
Tortellà	57	3	4	13	11	16	8	2
Vall d'en Bas	145	11	18	37	27	34	15	3
Vall de Bianya	55	5	6	15	11	12	2	4
Garrotxa	3.386	302	305	720	578	981	384	116

Font: Elaboració pròpia del CASG

El recurs majoritari per a persones dependents de la nostra comarca és la prestació vinculada a un familiar cuidador, seguit de la residència, el Servei d'Ajuda al Domicili i el centre de dia, entre altres.

TAULA 15. Recursos de les persones dependents. Garrotxa. 2007-2011

Recursos	2012
Centre de dia	267
Residència	1.043
Prestació vinculada a familiar cuidador	2.174
Servei d'Ajuda a Domicili	530
Servei sociosanitari	125
Hospital de Dia	55
Servei de Teleassistència	295
Recursos per a discapacitats	81

Font: Elaboració pròpia del CASG

8.2 Serveis al domicili

El 3,9% dels majors de 65 anys disposa del Servei d'Ajuda a Domicili

Els serveis al domicili permeten, bàsicament, que les persones amb dependència i les seves famílies puguin continuar vivint a la seva llar, sense necessitat de desplaçar-se a un centre residencial.

El **Servei d'Ajuda al Domicili**, tant en la vessant de la cura de la llar com de l'atenció i la cura personal al domicili, ha atès a 444 persones, la qual cosa suposa 72.119,09 hores. Es detecta un gran increment en el nombre d'hores d'atenció ja que al 2011 era de 58.000 hores, fet que s'explica per les modificacions de la Llei en relació als cuidadors no professionals.

El percentatge de cobertura respecte la població de la comarca major de 65 anys és del 3,9%, un 0,4% més que l'any anterior. El valor de referència establert a la Disposició addicional segona de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, és del 4%.

El **Servei d'Àpats al Domicili** facilita els àpats al domicili de les persones que ho sol·liciten. En total, hi ha 157 persones que el reben, una xifra que suposa una disminució respecte el 2011, que es van atendre 206 persones. Òbviament, també ha disminuït el nombre de menús oferts (de 29.105 a 27.568) i el grau de cobertura de les persones ateses en relació a la població de més de 65 anys (de l'1,8% a l'1,4%).

El **Servei de Transport Adaptat** té com a finalitat el transport de les persones disminuïdes i de les persones grans amb dependència per facilitar-los l'accés als serveis que permetin garantir o afavorir la seva integració social. Per aconseguir-ho es disposa de 12 furgonetes i 2 autocars¹. A la Garrotxa es traslladen 335 persones de manera regular, mentre que la resta, 172 persones, han rebut el servei de manera puntual. Respecte el 2012, es traslladen, de manera habitual, menys persones que a l'any anterior, ja que s'ha passat de les 397 del 2011 a les 335 de 2012. En canvi, ha augmentat les persones desplaçades de manera puntual, que van pujar de les 157 de 2011 a 172.

El **Servei d'Ajudes Tècniques** ofereix assessorament per la supressió de barreres arquitectòniques i l'adequació dels habitatges. Pretén facilitar l'autonomia i la qualitat de vida de les persones grans o dependents. Al 2012 ha disminuït el nombre de persones que han rebut assessorament, ja que s'ha passat de 103 persones al 2011 a les 87 del 2012. El perfil de les persones assessorades és el d'una dona major de 80 anys i que ha demanat la sol·licitud de dependència. La gran majoria dels assessoraments són per adequació del bany.

El **Servei de Teleassistència** permet a les persones grans o amb dependència comunicar-se permanentment a una central per qualsevol eventualitat que es produeixi al domicili. A finals de 2012 hi ha 883 aparells activats que donen cobertura a 896 persones, 142 persones més que l'any anterior. Aquest increment ha permès disminuir la llista d'espera, que si l'any 2011 era de 227 persones, actualment s'ha reduït fins a les 114.

El 64% dels usuaris del servei públic són d'Olot, mentre que la resta són d'altres municipis de la comarca i prop del 80% són dones. Un 47% són majors de 85 anys. A més, a la Garrotxa hi ha 93 persones que disposen del servei a través d'empreses privades.

La taxa de cobertura del servei a la comarca en relació a la població major de 65 anys és del 8,79%, una xifra que si bé és més alta que la de l'any 2011 (7,75%), continua encara lluny del 13% que recomana el Pla Estratègic de Serveis Socials. La mitjana catalana de l'any 2009 era del 8,52%.

Els usuaris dels aparells han fet un total de 525 trucades al telèfon d'emergències (un 37% més que al 2011), que es desglossen de la següent manera:

- Un 12,2% de les trucades per emergències socials (s'ha avisat a un familiar per tal que anés al domicili), mobilització de la policia, bombers, situacions de fred, calor....)
- Un 52,5% de les trucades per emergències sanitàries (s'ha connectat amb el Servei d'Emergències Mèdiques (SEM))
- Un 6,2% de les trucades per problemes de salut (s'ha fet consultes per indisposicions, malestars puntuals, etc.)

1 Són vehicles de Creu Roja Garrotxa, el Patronat Joan Sellas i Cardelús, la Cooperativa la Fageda i Centre Actiu.

Hi ha 896 persones
que disposen del servei
de teleassistència

- Un 29,1% de les trucades per problemes socials (atenció a persones que se senten soles, caigudes sense danys, també es pot mobilitzar un familiar, etc.)

En comparació amb l'any anterior i en termes percentuals, la gran diferència que s'observa és en la proporció de trucades per problemes socials que han passat de representar un 17,5% al 2011 a un 29,1% al 2012.

8.3 Serveis de centre de dia²

El centre de dia és un servei per a les persones dependents de més de seixanta cinc anys que permet l'estada diürna a un centre i el retorn al domicili familiar durant la resta del dia.

El CASG gestiona 117 places de centre de dia a la Garrotxa

El CASG, a través de l'empresa GAAVOC, gestiona tres equipaments que ofereixen el servei de centre de dia.

En total, el CASG gestiona 117 places de centre de dia a la Garrotxa. A l'hora d'analitzar les dades, cal tenir en compte que cada centre disposa d'un nombre limitat de places disponibles, però cada plaça pot ser ocupada per diversos usuaris durant el dia. És a dir, dos usuaris que fan ús del centre de dia (un al matí i l'altre a la tarda) són comptabilitzats com una única estada.

TAULA 16. Servei de centre de dia. Garrotxa. 2012

	Montsacopa	Sant Feliu	SAIAR Llierca
Places disponibles	75	22	20
% Ocupació ³	80,2%	57%	42%
Nombre d'estades anuals	15.813	3.010	2.153
Mitjana d'estades per dia	43,3	12	8,6
Mitjana d'usuaris per dia	78,9	19,4	10,1
Ingressos de nous usuaris	55	5	7
Baixes d'usuaris	58	8	5

Font: Elaboració pròpia del CASG a través de GAAVOC.

La mitjana d'ocupació dels centres de dia de la comarca és del 60%, una xifra lleugerament superior a la de l'any passat, que era del 56%. Aquest increment es deu a la major ocupació al Montsacopa (+7%) i el Llierca (+12%), tot i la disminució del centre de Sant Feliu (-8%).

8.4 Serveis residencials

En aquest apartat es fa referència a serveis per a persones grans i per a persones discapacitades.

Les residències per a gent gran són serveis adreçats a persones de més de 65 anys que no tenen un grau d'autonomia suficient per realitzar les activitats de la vida diària i necessiten una supervisió permanent que aconsella el canvi d'estada del domicili familiar a un centre residencial.

La **Residència Montsacopa** és un servei del CASG gestionat per l'empresa GAAVOC. S'adreça a persones grans dependents i disposa de 91 places públiques. A més, també disposa de 10 places per estades temporals a la residència, la qual cosa suposa un augment de 4 places respecte el 2011.

Les dades de la residència Montsacopa segueixen una línia similar a la d'anys anteriors. L'ocupació de la residència és del 99%. Al llarg de l'any hi ha hagut 15 ingressos i 18 baixes. El grau de dependència de les persones ingressades és el següent:

- Nivell de dependència 1: dependència moderada: 10 persones (11%)
- Nivell de dependència 2: dependència severa: 32 persones (35%)
- Nivell de dependència 3: gran dependència: 49 persones (54%)

2. En aquest apartat es fa referència als centres de dia i el Servei d'Atenció Integral en l'Àmbit Rural (SAIAR) del Llierca.
3. El percentatge d'ocupació es calcula fent el quocient entre el total d'estades temporals anuals disponibles del centre (75 places * 5 dies setmanals * 52 setmanes a l'any) i el total d'estades anuals que s'han cobert.

A més, es porten a terme altres activitats i serveis complementaris als residencials. Cal destacar activitats com els tallers de memòria o d'activitat física, i serveis complementaris com els de dutxa i menjador, que beneficien a una vintena de persones que es troben al domicili.

Pel que fa a les estades temporals, és a dir, places residencials que s'ofereixen per un període de temps determinat, el percentatge d'ocupació s'ha situat al 75%, una xifra menor a la dels anys anteriors. Aquesta disminució s'explica perquè es disposa de més places i per les dificultats econòmiques de les famílies per fer front a aquest recurs privat. Tot i això, s'ha atès a 81 persones i la majoria de les estades han estat de menys d'un mes.

TAULA 17. Estades temporals. Residència Montsacopa. Olot. 2011

	2010	2011	2012
Ocupació	87%	96%	75%
Estades Anuals	1.891	2.087	2.691
Persones ateses	77	61	81
Mitjana de dies d'estada per persona	22	34	33,22
Estades de menys d'1 mes	155	108	155
Estades de més de 3 mesos	2	3	4
Estades d'entre 1 i 3 mesos	11	14	22

Font: Elaboració pròpia del CASG a través de GAAVOC.

Per altra banda, la **Residència Vorariu** és un servei per a persones amb discapacitat psíquica. La residència és del CASG i la gestió correspon al Patronat Joan Sellas i Cardelús. L'any 2012 s'ha atès a 17 usuaris i el moviment de l'any és de dues altes i dues baixes

A més, té una plaça reservada pel projecte "Respir", una plaça que facilita el descans dels familiars i que ha beneficiat, en períodes diferents, a 5 usuaris durant el 2012.

9. EL FOMENT DE LA CONVIVÈNCIA I LA COHESIÓ SOCIAL

El 2012 ha estat un any molt important pel que fa al foment de la convivència i la cohesió social. Hi hagut un treball important d'organització interna i de definició de les noves línies prioritàries d'actuació que s'ha materialitzat amb l'aprovació del **Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot 2013-2019**. A banda d'això, que es comentarà breument a continuació, s'ha continuat treballant en serveis i projectes concrets.

Redactar del Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot 2013-2019

Aquest Pla, que és un encàrrec del Pla de govern de l'Ajuntament d'Olot, dibuixa una estratègia conjunta de ciutat per tal de prevenir i intervenir sobre els factors que faciliten la inclusió i la cohesió social. Tot i ser un pla de ciutat, s'ha treballat amb els professionals de l'Àrea d'Atenció a la Comunitat en la definició dels àmbits de treball i les línies estratègiques. Durant aquest any s'ha completat el treball iniciat al 2011 i finalment s'ha aprovat, al mes de febrer de 2013, al Ple de l'Ajuntament d'Olot.

Dissenyar el Programa de voluntariat

Aquest objectiu correspon, també a un encàrrec del Pla de Govern de l'Ajuntament d'Olot i ha servit per fer un recull de les accions que s'han dut a terme al llarg de l'any en matèria de voluntariat i definir les prioritats de futur en relació a la gestió del voluntariat a Olot.

Un altra aspecte important de l'any és la intensa col·laboració amb el Departament de Benestar Social i Família per la reformulació dels plans locals d'inclusió social.

9.1 L'acollida de les persones immigrades

El **Servei d'acollida** per a les persones immigrades pretén que els ciutadans nouvinguts coneguin la realitat sociocultural de la Garrotxa i Catalunya, així com també els principals serveis i recursos que els puguin ser útils per a la integració. Per tal que així sigui es porten a terme diferents accions, com ara entrevistes d'acollida, que són el primer pas en el procés d'acollida i integració, coincidint amb l'empadronament a la ciutat.

L'any 2012 hi ha hagut més altes al padró de persones amb nacionalitat espanyola que no pas estrangera. Si a l'any 2008 el percentatge d'estrangers que s'empadronaven de nou era del 66%, a l'any 2012 ha baixat fins el 52%.

Així doncs, ha continuat la tendència a la baixa pel que fa als nous empadronaments de persones estrangeres a Olot. Al 2012 hi ha hagut 547 altes d'estrangers majors de 16 anys. Tot i això, cal destacar que, a diferència d'altres anys, el nombre de baixes no ha estat tant acusat (242 baixes), un nombre sensiblement més baix que les de l'any 2010 (600 baixes). Es perfila, doncs, una certa tendència a la disminució del nombre de noves arribades d'estrangers, però també de baixes.

Tot plegat fa pensar en un canvi demogràfic que afecta el Servei d'acollida i que justifica que properament s'introdueixin nous formats adaptats a l'origen de les persones nouvingudes.

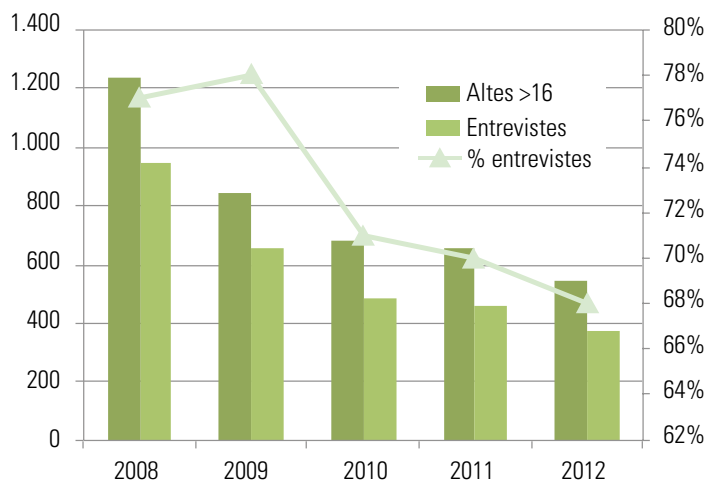
El Servei d'acollida pretén que els ciutadans nouvinguts coneguin la realitat sociocultural de la Garrotxa i Catalunya

Al 2012 s'ha entrevistat a 374 persones, la qual cosa representa un 68,4% de les altes

Al 2012 s'ha entrevistat a 374 persones, la qual cosa representa un 68,4% de les altes de persones estrangeres majors de 16 anys. En els darrers anys s'ha anat reduint el percentatge de persones entrevistades.

La majoria les persones entrevistades són derivades, si correspon, al Servei de Català (175) i al Centre per a la Formació d'Adults (134), tot i que no tenim constància de les persones que efectivament s'han inscrit a un curs.

GRÀFIC 13
Altes padró
d'estrangers majors
de 16 anys i entrevistes
d'acollida. Olot. 2012

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Acollida

El perfil de les persones estrangeres que han participat al Servei d'Acollida al llarg del 2012 és:

Nacionalitat. La majoria provenen de la Índia, Marroc, Gàmbia, Xina, Hondures i Romania.

Lloc d'origen. El 45% prové de la resta de Catalunya, el 40% prové del seu país origen i un 12% de l'Estat espanyol.

Gènere. El 58% són homes mentre que el 42% són dones.

Estat. Un 45% tenen entre 19 i 30 anys i un 38% entre 31 i 45 anys

Coneixements de català. 1 de cada 4 afirma que entén el català, mentre que 2 de cada tres diuen que entenen el castellà.

Persones reagrupades. Un 20% de les persones entrevistades provenen d'un reagrupament familiar.

A banda de les entrevistes, i amb l'objectiu d'ampliar el grau de coneixement de la societat, s'organitzen sessions d'acollida en les quals s'expliquen de manera més detallada alguns dels elements bàsics de la nostra societat, com ara el sistema educatiu, la convivència o les festivitats culturals.

Al setembre de 2012 s'ha implantat un nou model de sessions d'acollida

Al setembre de 2012 s'ha implantat un nou model de funcionament de les sessions d'acollida que, entre altres coses, amplia de 10 a 20 hores la durada de la formació. Aquest model està adaptat al Reglament de la Llei d'Acollida. Per definir el nou model es van visitar tres ajuntaments catalans per analitzar, intercanviar coneixements i introduir millores en el nostre format.

En total s'han fet set sessions d'acollida: cinc amb el format vell (10 hores) i dues amb el nou format (20 hores). Hi ha participat un total de 90 persones, que representen un 64% de les que s'hi van inscriure. Aquesta xifra és més baixa que la de l'any anterior, en què van participar-hi més de 230 persones. Tot i això, l'any anterior es van comptabilitzar moltes persones que van participar en una sessió puntual d'una hora i mitja que es feia al Servei de Català i al Centre de Formació per Adults.

S'han fet un total de set sessions d'acollida on hi ha participat 90 persones

En aquest nou format són els mateixos professionals de diferents serveis i entitats els qui expliquen, en el marc de la taula d'acollida, els diferents serveis a les persones nouvingudes: l'Oficina d'Atenció al Ciutadà, del Servei d'Ocupació, l'IMPC,

l'IME, l'Hospital, l'ICCO, el Servei de Català o l'Associació de Veïns de Sant Francesc són alguns dels qui col·laboren amb les sessions.

TAULA 18. Participants a les sessions d'acollida. Olot. 2012

	Gener	Febrer	Març	Maig	Juny	Setembre	Novembre
Inscrites	29	13	21	19	18	19	23
Assisteixen	17	9	14	18	12	12	15
Finalitzen	16	9	13	16	9	12	15

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei d'Acollida

Cal dir que a les sessions d'acollida no només hi participen persones que han arribat de nou a la ciutat sinó que també s'hi deriven persones que ja fa temps que viuen a la ciutat. Concretament, un 48% són persones que han sol·licitat un informe d'arrelament social, un 25% són sol·licitants d'informes d'integració i només un altre 25% són nousvinguts.

Finalment, cal tenir present que hi ha dos ajuntaments més de la comarca de la Garrotxa que acullen les persones estrangeres: Sant Jaume de Llierca i Sant Feliu de Pallerols. Entre els dos municipis han fet 33 entrevistes d'acollida, 20 a Sant Jaume i 13 a Sant Feliu.

9.2 Inclusió

En l'àmbit de la inclusió social es porten a terme diferents serveis i projectes que pretenen incidir en els diversos aspectes que assegurin la inclusió social dels ciutadans. Es tracta d'intervencions en àmbits diversos com l'educació, la formació, les relacions socials, l'accés al mercat de treball, etc. A continuació es destacaran alguns dels aspectes més rellevants de l'any en els quals s'ha treballat.

Sessions d'acollida a Olot

Al Programa Reagrupament i Treball hi han participat 13 joves

Una de les accions importants que s'ha pogut dur a terme aquest any és el **Programa Reagrupament i Treball**, un programa finançat per la Direcció General per a la Immigració que forma a joves reagrupats en llengua (65 hores), formació bàsica (100 hores, en aquest cas per treballar en supermercats) i pràctiques professionals (100 hores). En aquesta edició hi ha participat 13 joves dels quals 10 han superat el curs. Per tal d'avaluar millor l'impacte, cal esperar als mesos d'estiu per saber si alguns d'ells serà contractat per algun dels supermercats.

La **Formació bàsica a comarca** és un altra dels projectes importants que permeten a quatre municipis de la Garrotxa (Sant Joan les Fonts, les Planes d'Hostoles, Sant Feliu de Pallerols i Sant Jaume de Llierca). Aquest curs cal destacar que s'ha produït un augment de l'alumnat i de la mitjana d'assistència, ja que s'ha passat d'una mitjana de 9 alumnes per grup del curs 2011-2012 als 13 del curs 2012-2013.

La majoria dels alumnes són dones de mitjana edat que provenen del Marroc, Gàmbia, Hondures i el Panjab. Es tracta d'un espai de formació però també de relació i socialització, ja que evita situacions d'aïllament social i fomenta les relacions interculturals als municipis.

En aquest sentit, s'organitzen activitats de relació o es promou la participació dels grups a activitats normalitzades dels municipis. Aquest any, cal destacar la celebració d'una nova edició del **Berenar de les Cultures** de Sant Jaume de Llierca.

Berenar de les cultures a Sant Jaume de Llierca

A més, a Sant Feliu de Pallerols, en el marc de l'escola, s'ha iniciat un treball d'alfabetització amb un grup d'alumnes a través d'una voluntària, que setmanalment imparteix sessions d'alfabetització.

La **gestió dels informes d'estrangeria per a la regularització** és una de les tasques assignades a l'àrea i que serveix com una oportunitat per donar valor a serveis i projectes. Es tracta d'informes que emet la Generalitat per tal de regularitzar persones estrangeres que es troben en situació irregular. En cas que compleixin una sèrie de requisits, aquestes aconseguirien el permís de residència i/o treball.

En el cas dels informes d'arrelament social, a Olot s'han rebut 73 sol·licituds, de les quals 45 han estat favorables, 1 desfavorable i 27 estan pendents de valorar per la manca d'alguna dels requisits que es demanen (coneixement de la llengua, de l'entorn, etc). Pel que fa als informes d'integració, s'han rebut 16 sol·licituds, 12 de les quals han estat favorables i quatre estan pendents de resoldre. En aquest àmbit, respecte l'any anterior, s'observa una lleugera disminució en el nombre de sol·licituds rebudes. A la resta de municipis de la comarca de la Garrotxa s'han tramitat 18 informes d'estrangeria, la majoria dels quals han estat favorables.

En cas que hi hagi persones que no acreditin els requisits relacionats amb l'arrelament o la integració social se'ls recomana que es formin i superin les mancances que tenen, abans que s'emeti una proposta d'informe desfavorable.

3 de cada 4 persones que demanen un informe d'estrangeria fan un curs de català i participen a les sessions d'acollida i coneixement de l'entorn. La majoria de les persones que sol·liciten algun informe d'estrangeria acrediten una formació més elevada de la requerida.

Al llarg d'aquests anys han participat al projecte Rossinyol 126 noies i noies, 63 alumnes de secundària i 63 universitaris

Al llarg del 2012 s'ha continuat treballant en el **Projecte Rossinyol** i concretament en el curs 2012-2013 s'ha arribat a la 7a edició. Al llarg d'aquests anys han participat al projecte 126 noies i noies, 63 alumnes de secundària i 63 universitaris. Tot i que de cares als propers anys es planteja dur a terme una recerca més acurada que avaluï l'impacte a mig termini del projecte, una primera anàlisi ens mostra que 3 de cada 4 que han participat al projecte i han acabat 4rt d'ESO han accedit a estudis postobligatoris.

En aquesta edició que actualment encara està en marxa s'han assolit dos dels objectius que s'havien fixat: per una banda, incrementar el nombre d'alumnes que hi participen (s'ha passat de 8 a 11) i, per altra banda, incrementar el nombre de centres de secundària implicats (actualment, són cinc els centres que ho fan).

Un altre dels projectes que s'ha engegat és **Futbol Net**, a través de la Fundació Futbol Club Barcelona i la Fundació Sergi, amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Olot (àrees d'educació, esports i joventut). Hi han participat 48 nois i noies de 12 a 16 anys, majoritàriament de 1r i 2n d'ESO, dos dies a la setmana. A través de la pràctica del futbol es treballen valors associats al joc net, la col·laboració, el treball en equip, etc. A banda, s'ha format un grup de 4 joves com a teammers, és a dir, mediadors preparats per exercir un rol de facilitadors en la vida diària del barri.

Finalment, una altra tasca important que es porta a terme és l'actualització de la **diagnosi de 4rt ESO**, a través de la qual es fa un seguiment dels resultats dels estudiants al final de l'etapa obligatòria. La diagnosi permet conèixer els factors que afavoreixen l'acreditació dels estudis i la disponibilitat de recursos per atendre els qui no acrediten.

9.3 Barris i convivència

En aquest àmbit s'ha treballat en base a una sèrie d'objectius concrets que pretenen assegurar unes bones condicions de vida als barris i la millora de les relacions de veïnatge. En termes generals, no hi ha hagut cap incident remarcable que hagi alterat la convivència a la ciutat, tot i que es detecta un increment de la crispació entre els veïns com a conseqüència de la crisi econòmica.

Un dels objectius d'aquest 2012 ha estat **crear espais de relació entre els veïns del barri**, que en bona mesura s'ha aconseguit. En aquest cas s'ha treballat a tres barris de la ciutat, i en cadascun d'ells s'han fet intervencions específiques. En totes aquestes intervencions, el rol dels professionals del CASG és el de facilitar que es creïn espais de relació entre els veïns, es consolidin dinàmiques positives de barri i facilitar recursos i eines als veïns per tal que per si sols dinamitzin la vida del barri. Tot plegat per aconseguir que els veïns tinguin recursos per organitzar activitats per si mateixos i treballar per la bona convivència als barris.

Es tracta d'espais de coneixença, relació, participació i presa de decisions en els quals els veïns són els protagonistes, ja que s'organitzen en diferents grups motor. La implicació en activitats concretes de barri provoca que alguns veïns s'interessin per participar i formar part d'alguna entitat del barri o la ciutat. Es tracta, també, d'activitats de relació i coneixement de veïns amb costums diversos, la qual cosa afavoreix un millor tractament de la diversitat.

Prop de 300 persones han intervingut en les sis activitats que s'han organitzat

La participació a les activitats ha estat més alta de la prevista, i prop de 300 persones han intervingut en les sis activitats que s'han organitzat.

Pel que fa a les activitats concretes, al barri de Sant Miquel s'ha treballat en tres projectes concrets:

- L'organització d'un sopar als Pisos Verds de Sant Miquel.
- La dinamització d'un cosidor per la festa del Ball Pla.
- La Mostra de Menjars per a la Festa del Barri.

Al barri de Pequín, s'ha treballat en:

- La neteja dels trasters.
- L'organització d'un sopar amb els veïns dels Pisos del Portal.

I, finalment, al barri de les Fonts, també s'ha organitzat un berenar veïnal.

En general, es detecta que un augment en la participació i la implicació dels veïns en les activitats de barri, així com que s'estableixen relacions i vincles més enllà de les activitats. A més, en el context actual, l'organització de les activitats resulta beneficiós per l'autoestima dels veïns.

La **constitució de la taula de sector d'intervenció prioritària** ha estat un altre dels objectius importants que s'ha assolit. Aquesta taula, formada per responsables tècnics de diferents àrees de l'Ajuntament i liderada pel regidor, pretén treballar de manera coordinada l'acció concreta en sectors d'intervenció prioritària a la ciutat. No s'ha volgut parlar de barris sinó de sectors concrets de la ciutat, per la qual cosa es pretén anar a l'arrel dels problemes i entorns socials on es determini que calen accions concretes.

En relació a la convivència s'ha participat amb diferents **aportacions a la Ordenança de Convivència** que preparar l'Ajuntament d'Olot.

Pel que fa al treball a les **comunitats de veïns** per afavorir la convivència i gestionar millor els conflictes, s'ha informat de les normes de convivència i s'han recollit les necessitats dels veïns de diferents blocs de la ciutat que sabem que presenten conflictes. Concretament, cal remarcar:

Sopar amb els veïns dels Pisos Verds de Sant Miquel

- S'han fet 102 entrevistes a 17 blocs de pisos nous i 22 cases. En aquestes entrevistes es reparteixen els "Consells per a una bona convivència" i es conversa amb els veïns sobre l'estat de la convivència del bloc.
- Posteriorment, s'han celebrat 13 reunions de retorn en les quals els veïns d'una escala determinen quina necessitat o problemàtica volen treballar. En aquestes reunions s'ha assolit una participació alta de veïns, concretament del 88,3%.
- S'ha intervingut en habitatges de 6 barris d'Olot.

S'ha col·laborat en l'organització de 16 activitats a diferents blocs de pisos

A banda de les entrevistes i de la difusió de les normes de convivència, s'ha col·laborat en l'organització de 16 activitats a diferents blocs de pisos de la ciutat amb la participació de 187 veïnes i veïnes.

TAULA 19. Quadre- resum d'activitats i assistència. Olot. 2012

Barri	Activitat	Assistència
St. Miquel - Les Tries	Pintada de l'escala	21 veïns/es
	Pintada de l'escala i neteja general	18 veïns/es
	Pintada de l'escala	20 veïns/es (15 pintors)
	Revisió dels torns de neteja	16 veïns/es
	Elaborar els torns de neteja i les normes internes	30 veïns/es
Pequín	Pintada del replà de l'entrada i altres replans	15 veïns/es
	Elaborar les normes internes de la comunitat	12 veïns/es
	S'acaba de pintar l'escala i s'arreglen les parets	8 veïns/es
Nucli Antic	Establiment de torns de neteja	5 veïns
	S'estableixen acords per la retirada de trastos	7 veïns
	Establiment de torns de neteja i pintada	6 veïns
	Retirada de trastos i establiment d'acords per revisar els torns de neteja	3 veïns
St. Roc	Acords amb el propietari	4 veïns/es + propietari
	Acords amb el propietari	4 veïns/es + propietari
	Repasar pintura i establiment de normes internes	12 veïns/es
Morrot	S'estableixen torns de neteja	6 veïns/es

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Àrea d'Atenció a la Comunitat

En el transcurs de la intervenció als barris i als blocs de pisos s'ha detectat un increment de les dificultats econòmiques dels veïns que comporten, entre altres, l'augment de la morositat, del malestar i el nerviosisme, dificultats en la relació entre el veïnat, manca de xarxes de suport i ajuda mútua, etc.

La 1a trobada de presidents de comunitats de veïns va ser una experiència molt interessant

Un dels objectius més ambiciosos que s'havia plantejat pel 2012 era crear espais per intercanviar i compartir experiències entre els presidents de comunitats de veïns d'Olot. Per aquesta raó, conjuntament amb quatre presidents, es va **organitzar la 1a trobada de presidents de comunitats de veïns**. Una experiència molt interessant i

que caldrà potenciar de cares al futur, que va comptar amb la participació de més de 100 presidents.

Durant el 2012 s'ha fet **observació de 3 espais públics** d'Olot (Parc Malatosquer i carrer Lleida; Plaça Campdenmàs i Plaça Sant Francesc), arran de la demanda d'alguns veïns i associacions en relació als mals usos que se'n feia. El fet més destacat ha estat la metodologia de treball emprada ja que s'ha incorporat als agents de la comunitat (veïns, associacions, policia municipal, IME o Sigma) en la recollida

1a trobada de presidents de comunitats de veïns

d'informació i resolució de la problemàtica. En relació al treball als barris s'ha **definit un procés d'intervenció coordinat entre els serveis per resoldre problemàtiques veïnals o de barri**. Aquest procés s'ha portat a terme a partir d'un conflicte a un carrer del barri de Sant Roc, i en el qual es va posar de manifest que calia millorar la resposta de l'Ajuntament davant aquest tipus de casos.

Un altre dels objectius relacionats amb els barris era continuar amb la **interlocució amb les comerços estrangers** per tal d'evitar que quedin al marge de la dinàmica general de la ciutat. S'han visitat tres vegades tots els comerços d'estrangers de la ciutat amb la finalitat de detectar necessitats, facilitar informació de normativa bàsica comercial i evitar conflictes de convivència als barris. Es treballa coordinadament amb l'IMPC, Sigma, Oficina de Consum i la Policia Local.

Una altra de les línies prioritàries és el treball de suport a les entitats religioses. En el marc del **Grup de Diàleg Interreligiós** s'ha treballat, conjuntament amb les entitats religioses i els professors de religió dels centres de la ciutat, en l'organització d'activitats educatives per infants i joves de la comarca. En total, 87 alumnes de 2 centres –l'Escola Pia i el Malagrida- han participat de l'activitat que consta d'una visita a 4 centres de culte de la ciutat.

A més, durant aquest any s'ha donat suport a la difusió del Grup de Diàleg Interreligiós a través dels mitjans de comunicació. Cal destacar, entre altres, la presència al programa **Amb Identitat** d'Olot Televisió i al programa **Tot un Món**, de Televisió de Catalunya, així com un extens reportatge al setmanari local La Comarca.

Ahora, al llarg de tot l'any s'ha mantingut una interlocució regular amb els centres de culte de la ciutat, la qual cosa ens permet tenir un coneixement mutu.

9.4 Entitats socials i voluntariat

Una de les funcions importants que es porten a terme des del **Servei de Dinamització a les Entitats** és l'assessorament sobre projectes, l'organització interna, demandes de formació, etc. Al 2012 s'han atès 130 demandes de les entitats, la majoria de les quals són per difusió i sensibilització, projectes i activitats i voluntariat.

El CASG treballa de manera regular amb 112 entitats

Ahora, al llarg de l'any es treballa de manera regular amb 112 entitats socials, veïnals, de gent gran, de persones immigrades, de cooperació i religioses. A més, s'han ofert recursos diversos a les entitats, com ara catàlegs de material i locals per activitats, així com activitats de difusió i coneixement de les entitats a través dels mitjans de comunicació i les xarxes socials.

Anualment, també, es gestiona la **convocatòria de subvencions per a entitats socials** de l'Ajuntament d'Olot. En total, s'han subvencionat 49 entitats per valor de 80.791€. A més s'han signat de tres convenis de col·laboració amb entitats socials per valor de 28.500€:

- Creu Roja: Gestió de projectes de voluntariat: 15.000€
- IES La Garrotxa: Projecte *Ull, canvi, acció*: 4.500€
- Associació Catalana d'Amics del Poble Saharauí de la Garrotxa: Projecte *Vacances en Pau*: 7.000€

TAULA 20. Tipus, nombre d'entitats i imports de la convocatòria de subvencions per entitats socials de l'Ajuntament d'Olot. 2012.

Àmbit	Nombre entitats	Import
Socials (discapacitats, gent gran, sociosanitàries, educatives)	14	15.000€
Veïnals	22	37.171€
Cooperació i Solidaritat	13	28.800€

S'ha col·laborat amb la 10a edició de la Fira d'Entitats

S'ha col·laborat amb la comissió organitzadora (un grup format per cinc entitats) de la **10a edició de la Fira d'Entitats**, que es va celebrar per Sant Lluç. Hi van participar 28 entitats i es van programar un total de 24 activitats al llarg dels dos dies. Cal destacar que les entitats van organitzar un Flashmob, amenitzat amb una cançó escrita per celebrar els 10 anys de la Fira. Tot i la pluja, hi va haver molta participació.

10 edició de la Fira d'Entitats

Pel que fa al voluntariat, el **Servei d'Informació i Captació del Voluntariat** ha atès un total de 128 persones que han sol·licitat informació per fer voluntariat. Aquest 2012, 73 nous voluntaris s'han donat d'alta i han rebut formació bàsica en voluntariat respecte als 81 de l'any 2011.

Hi han hagut 378 col·laboracions puntuals de voluntaris en diferents projectes de voluntariat, com ara el Gran Recapte d'Aliments (209), la Trailwalker d'Intermón Oxfam (106), o altres activitats com el Rodajoc i el Mulla't per l'Esclerosi Múltiple, entre altres.

Alhora, s'han impulsat nous projectes de voluntariat (projecte d'acompanyament a la infància en risc, projecte d'acompanyament a la infància i projecte d'acompanyaments a dones que han patit violència), així com se n'han mantingut d'altres com els projectes de **voluntariat i gent gran** o els **joves voluntaris d'estiu**.

Finalment, cal fer referència a la coordinació de diferents espais de participació d'entitats. De cadascun d'ells es destaca el principal tema que s'ha treballat durant el 2012:

- Consell Consultiu de la Gent Gran: S'ha donat suport en l'enquesta per conèixer la situació dels casals de la gent gran de la comarca.
- Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat: S'ha fet un intercanvi amb el Consell de Cooperació de Manlleu per millorar la participació dels consells.
- Coordinadora de Discapacitats: Organitzar el dia de la discapacitat amb la participació de col·laboradors d'altres àmbits, com la cultura, esports, etc.
- Xarxa d'Associacions de Veïns: Inici del treball per a l'elaboració del mapa de barris d'Olot.

9.5 Sensibilització

1.316 alumnes assistiran durant el curs 2012-2013 a alguna de les dinàmiques

Una de les activitats de sensibilització que s'ofereixen són les **dinàmiques socioeducatives sobre diversitat cultural** que s'adrecen als infants i joves dels centres de primària i secundària de la comarca. Un total de 1.316 alumnes assistiran durant el curs 2012-2013 a alguna de les dinàmiques proposades o impulsades per l'Àrea d'Atenció a la Comunitat. Entre les diverses propostes destaquen:

- Els contes Africans: han tingut una magnífica acollida. 730 alumnes gaudiran d'aquesta activitat que porta a terme l'Associació de Dones **Yagaru** amb l'impuls i el suport de l'Àrea d'Atenció a la Comunitat. S'han rebut 23 demandes.
- Les dinàmiques de "No m'enquadris" que imparteixen directament tècnics de l'Àrea a secundària i que ens aporten molta informació sobre com es viu la diversitat i la interculturalitat a l'aula. S'han rebut 11 demandes.
- "De Nador a Vic": Els centres treballen a l'aula el llibre i posteriorment es porta a terme la presentació del llibre a l'aula amb la presència de l'autora. S'han rebut 5 demandes.

Una altra de les activitats de sensibilització destacades és el projecte **Retrat Migratori**, amb el qual es treballen les migracions en dos tallers. Hi han participat més de 90 alumnes de dos centres de secundària (Escola Pia i Bosc de la Coma), tot i que per aquest curs hi ha 7 demandes. A més, s'ha presentat el documental a la 7a Mostra Internacional de Documentals Olot.doc, a l'Equip docent de l'Escola Pia i a la Universitat de Girona.

10. IDEES CLAU DEL 2012

1. La crisi econòmica que afecta al conjunt del país s'ha deixat sentir també amb força a la nostra comarca. Així ho palesen alguns indicadors socioeconòmics de la comarca, com ara les dades de l'atur o dels procediments per execucions hipotecàries.
2. S'han aconseguit bona part dels objectius institucionals de l'any, i s'han impulsat objectius relacionats amb la comunicació, com és la nova pàgina web, la intranet o el blog corporatiu.
3. Per primera vegada en els darrers anys ha disminuït el nombre de persones i famílies ateses pels serveis bàsics d'atenció social, tot i que ha augmentat la intensitat de la intervenció.
4. Les persones majors de 65 anys continuen sent les més ateses, tot i l'augment de la intervenció amb les persones adultes.
5. Han augmentat les demandes i el nombre d'usuaris de tots els serveis i recursos per combatre les situacions d'exclusió social. En algun casos, com l'alimentació, s'ha duplicat el nombre de beneficiaris.
6. La Renda Mínima d'Inserció ha continuat sent una de les prestacions més sol·licitades, tot i que un 42% de les sol·licituds que s'han presentat i que complien els requisits han estat denegades.
7. S'ha redactat dos plans molt importants de cares als propers anys: el Pla per a la inclusió i la cohesió social i el Pla per a la infància i l'adolescència d'Olot, que es desplegaran a partir del 2013.
8. Els serveis adreçats a la infància i els adolescents han desenvolupat un gran nombre d'activitats per tal d'evitar que els efectes de la crisi econòmica afectin de manera important a infants i adolescents.
9. Les modificacions de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a la Dependència s'han vist reflectides en els recursos adreçats a la població amb dependència.
10. Malgrat la complexitat de la situació actual no s'han de destacar problemes de convivència i cohesió social alarmants, sense que això suposi que no es tingui en compte que cada vegada hi ha més situacions punyents.

Consorci d'**ACCIÓ SOCIAL** de la Garrotxa

